REGD. NO. 40A విడిప్రతి 0-2-0 2-3-56 శుక్రవారం

జమీన్ రైతు

సంపుటి 28 : మేనేజింగుఎడిటర్ : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి : సంచిక 9

ఆంధ్ర - తెలంగాణా నాయకుల ఒడంబడిక

ముఖ్యమంత్రిత్వం తమకే కావాలని తెలంగాణావారి పట్టుదల?

ఎన్నికలు, రాష్ట్రం పేరు, ముఖ్యమంత్రిత్వ నిర్ణయ బాధ్యత హైకమాండుకు ?

స్టేట్ కౌన్సిల్ సభ్యుల నిర్ణయం విషయంలో, కేంద్రపార్లమెంటరీబోర్డు కొంత మార్పు చేసినట్లుంది. గతవారం ఏ. బలరామిరెడ్డి, వి. వి. రమణ, వార్లగారి పేర్లను ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ పార్లమెంటరీబోర్డు నిర్ణయించి, కేంద్రానికి సిఫారసుచేసినట్లు ప్రకటించాము. కాని అందులో కొంత తల్లక్రిందులైంది. ఆంధ్రకాంగ్రెస్ సూచించిన వార్ల పేరు పోయి, ఒక క్రొత్త మహిళ, ఒక హరిజను వచ్చారు. అంటే మూడు స్థానాలుగాకుండా, కాంగ్రెస్ నాలుగు స్థానాలకు నిలిపిందన్న మాట.

అసలు ఒకవర్గంనుండి తెలియడంలో ఆంధ్ర పార్లమెంటరీబోర్డు బలరామరెడ్డి, రమణగార్ల పేర్లనుమాత్రం సూచిస్తూ, తక్కిన వారి పేర్లజాబితా పంపుతూ ఆయా వ్యక్తుల అర్హతలను తెలియజేసిందని, అందులో వార్లగారి పేరు ఒకటని తెలుస్తున్నది. పార్లమెంటరీ బోర్డు ఆ జాబితాను తిరుగా ఆంధ్ర కాంగ్రెసుకు పంపుతూ, స్థానికంగా వుండేవారికే అభ్యర్థుల అర్హతలు తెలియుటకు అవకాశముంటుంది. కాబట్టి వారినే నిర్ణయించమంటూ, ఒక మహిళకు, స్థానం కల్పించమని కోరినట్లుగూడా తెలుస్తున్నది. దీని పర్యవసానంగా కాంగ్రెసు మహిళ, హరిజన సభ్యులు చేర్చబడినారు.

చందాలివ్వని పెద్దలు

అల్లూరు బాకీ

రూ. 27-11-0

అయ్యా!

తాము చందా రూ. 27-11-0 లు బాకీయున్నారు. 6 కార్డులు వ్రాశాము. 3, వి. పి. లు పంపినాము. ఏజెంటుఎన్నో మార్లు వచ్చాడు. కాని ఇంతవరకు ఇవ్వలేదు. మీరు యీ మొత్తం ఉచితంగా యివ్వడంలేదు. పత్రిక తెప్పించుకున్నందుకు చందా బాకీపడినట్లు అనుకొని వెంటనే చందా పంపవలెను.

నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు,
పత్రికాధిపతి.

ఆంధ్ర భావతరంగాలు

నామినేషన్లు దాఖలు చేసిన నలుగురు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులు — (1) ఏ. బలరామరెడ్డి (2) వి. వి. రమణ (3) డి. యశోద రంగరామానుజంరెడ్డి (4) వి. సి. కేశవరావు. ప్రతిపక్షాలనుండి ప్రజాసోషలిస్టు పార్టీతరఫున శ్రీ నాయకంటి శంకరరెడ్డిగారు నామినేషను వేశారు.

బలరామిరెడ్డిగారు, కాళహస్తి నియోజకవర్గంనుండి ఆంధ్ర శాసనసభకు ఎన్నికైన

ఇప్పటివరకు మరేపార్టీ అభ్యర్థి వేయకుండా వుండడాన్నిబట్టి, ప్రతిపక్షాలన్నీ శంకరరెడ్డిగారికే బలపరచేట్టు కనబడుతున్నది. రామకృష్ణరాజుగారికి సంబంధించిన నేషనలిస్టు పార్టీ సభ్యులుగూడా శంకరరెడ్డిగారిని బలపరచగలమని వ్రాసినట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ పరిస్థితుల్లో శంకరరెడ్డిగారు గెలిచే అవకాశముంటుందని రాజకీయజ్ఞులు వూహిస్తున్నారు.

కాని కాంగ్రెసు, తనబట్లను గట్టిపరచు

ఆంధ్ర రాజకీయాలకు మరొక క్రొత్తమహిళ

సంజీవరెడ్డిగారి కొరకు రాజీనామాయిచ్చి, వారిస్థానంలో స్టేట్ కౌన్సిలుకు వెళ్లినవ్యక్తి.

రమణగారు గతపర్యాయం లోక్ పార్టీ అభ్యర్థిగా రాజ్యసభకు ఎన్నికైనారు. విశాఖ జిల్లావారు.

శ్రీమతి రంగరామానుజంరెడ్డిగారి పేరు వినడమే యిది ప్రథమం. ప్రజలకు యీమె పేరు క్రొత్త; రాజకీయాలకు యీమె క్రొత్త. వున్నతవిద్య నభ్యసించిన విదుషీమణి అని, ఆంధ్ర ప్రభుత్వంలోని ఒక వున్నతోద్యోగి సతీమణి అని తెలుస్తున్నది. ఈమె నెల్లూరులో కొంతకాలం జిల్లా మున్సిఫ్‌గా వుండిన శ్రీ నాగిరెడ్డిగారి కుమార్తె అట. ఇంటర్మీడియట్ నెల్లూరులోనే చదివి, లా ప్యాసై గుంటూరు హైకోర్టులో ప్రాక్టీస్ చేస్తున్నదట.

కేశవరావుగారు మాజీమంత్రి వేముల కూర్మయ్యగారి పోషకుడు. గతపర్యాయం ఒంగోలు నియోజకవర్గంనుండి పార్లమెంటు సభ్యుడు స్థానానికి పోటీచేసి ఓడిపోయిన వ్యక్తి. రాజ్యాంగనిర్మాణసభ సభ్యులుగా వుండినారు.

మహిళాస్థానానికి రామసుబ్బమ్మగారు ప్రయత్నించినారట. కాని లాభంలేక పోయినట్లుంది.

కాని, స్వతంత్రులతో సంప్రతింపులు సాగిస్తే నలుగురు అభ్యర్థులు విజయంపొందే అవకాశం వుండకపోదనిగూడా విజయజ్ఞుల నమ్మకం.

★

విశాలాంధ్ర విషయంలో హైదరాబాదు-ఆంధ్ర నాయకులమధ్య జరిగిన ఒడంబడిక లోని కొన్ని విశేషాలు కర్ణాకర్ణిగా వినిపించాయి. ఈ ఒడంబడికమీద ఆంధ్ర రాష్ట్రం తరఫున శ్రీ గోపాలరెడ్డి, సంజీవరెడ్డి, సత్యనారాయణరాజుగారలు; తెలంగాణా తరఫున బూర్గుల, రంగారెడ్డి, నరసింగరావుగారలు సంతకాలు చేశారట.

మంత్రివర్గంలో పదిమంది సభ్యులుండేట్లుంటే, ఆర్గురు ఆంధ్ర ప్రతినిధులు, నల్గురు తెలంగాణావారు వుండాలనే ఏర్పాటు జరిగిందట.

వుద్యోగాలలోగూడా తెలంగాణావారు నూటికి 33 పాళ్లు, తక్కినవి ఆంధ్ర రాష్ట్రీయులు వుంటారట.

తెలంగాణాలో వచ్చేవరుమానం ఆ ప్రాంతంలోనే ఖర్చుపెట్టాలనే సూత్రం ఒకటిగూడా ఆమోదించారట.

ఇవి ముఖ్యమైనవి. ఇలాంటివి యింకా ఎన్నోవుంటాయి. ఇవిగాక ఎన్నికలు, రాష్ట్రం పేరు, ముఖ్యమంత్రి ఏ ప్రాంతీయుడనే విషయం.తమ నిర్ణయానికి వదిలిపెట్టమని కాంగ్రెస్ హైకమాండ్ కోరిందట.

సాధ్యమయినంతవరకు రెండుప్రాంతాలకు ఎన్నికలుండకపోవచ్చునంటున్నారు. కాని తెలంగాణా కాంగ్రెస్ నాయకులుమాత్రం ఎన్నికలు కావాలని కోరుతున్నారట. ఎన్నికలు పెడితే అధిక సంఖ్యాకులుగా కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులు రాగలరనే విశ్వాసమే దీనికి కారణమట.

— [illegible]

ఉత్తరదేశ యాత్ర

76 రోజులు కాశీ, బదరీ, కాశ్మీరమున్నగు క్షేత్రములను సుఖంగా తిరిగి రావచ్చును. ప్రథమ జ్యోతి దర్శనమునకు బదరి చేరును.

5-4-56 తేది నెల్లూరునుండి బయలుదేరును

యీ ప్రయాణమునకు స్పెషల్ టూరిస్టుకారులు (మద్రాసు - కాంటిన్యూ సెంట్రల్) యేర్పాటు చేసియున్నాము. భోజనము వగైరా బండివద్దనుండు గూడ బండిలోనే సరఫరా చేయబడును. అన్నియు సౌకర్యమైనవేర్పాట్లే. 3-వ క్లాసు టిక్కెట్లు, ఉదయం టిఫిన్-కాఫీ - రెండువేళల భోజనము బదరీ-కాశ్మీరులకు పోనురాను బస్‌చార్జీలతోసహా రూ. 130 లు

వివరములకు:- **శ్రీ గంగా ట్రావెల్ కంపెనీ**

బ్రాంచి: యం. రామచంద్రరావు. 130, బృందావనం - నెల్లూరు.

హెడ్డాఫీసు: 127 నిమ్మకాయలవీధి తిరుపతి.

శరత్ రచనా రామణీయకం

అసాధారణము, అద్వితీయము సర్వాంగ సుందరమైన శరత్ రచనా విధానం

ఎందరో కవిచంద్రులు అవతరించి లోకంలో వెన్నెలను వెదజల్లారు. ఈనాడు సాహిత్యాకాశములో శరచ్చంద్రుడు శరచ్చంద్రుడుగా వెలుగొందుచున్నాడు. అందుచేతనే ఇది శరత్కాలము.

శరచ్చంద్రుడు ఆంధ్రులకు అధిక ఆదర్శ పాత్రుడైనాడు. ఆయన తత్వాన్ని గురించి గతమాసపు పత్రికలో ప్రకటించాము. ఈమాసం ఆయన రచనా రామణీయకాన్ని గురించి ప్రచురిస్తున్నాం. ఈ రెంటివల్లా శరత్‌హృదయాన్ని, ఆయన రచనా వైశిష్ట్యాన్ని మా పాఠకులకు అందజేసినందుకు ఆనందిస్తున్నాం.

—సం. జ. రై.

శ్రీ గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య

"రచయితకి స్వయంసిద్ధమైన ప్రతిభ లేనిదే కళాసూత్రాలు ఎంత వల్లించినా లాభం లేదు. అలాగే కళారాధనలోని మెళకువలూ, సూత్రాలు — వాటిని అభ్యసించి శిక్షణ పొందకపోతే, స్వయంసిద్ధమైన ప్రతిభ రాణించదు. ఈ రెండు సుగుణాల సమన్వయంవల్ల కళాకారుడు ఉన్నత శిఖరాలనందుకొని పురోగమిస్తాడు."—[illegible]

శరచ్చంద్రుని రచనావిధానములోని ప్రత్యేకత ఏమిటి? ఏ విశిష్టలక్షణాలవల్ల ఆయన రచనలు అధికవ్యాప్తిగాంచినవి. మన హృదయాలను ఎందుకు మారగొన్నవి, ఆ విషయం తెలుసుకోవడంకూడా అవసరంగదా!

ఆయన అభిరుచినిబట్టి రవీంద్రునిశిష్యాయి వచ్చేవరకు, తన పేరులో ప్రకటించకూడదని, భీష్మప్రతిజ్ఞపూనెను. రచనలనేది ఆయనకు ఒకతపస్సు. తనలోవిశాలమైన ఒక సాహిత్య ఖండరంగా మలచుకొన్న ఆర్ద్రహృదయుడు. స్వీయజీవిత గతానుభవాలను, ఈసాహిత్య సృష్టికి కృతికాలుపుతున్న భావుకుడు.

ఆయన తన రచనలను ప్రత్యేకం పత్రికలలో ప్రకటించవలసివచ్చినది. ఒకోవాసనపిల్లో మినహా ఆయన రచనలన్నీ, పత్రికల్లో ప్రథమంగా ప్రచురింపబడినవే. అందువల్ల సాధారణ జనులకు అర్థమయ్యేటట్లు వ్రాయవలసి వచ్చినది. అర్థమయ్యేటట్లేగాక, ఆనందింపచేయుటకూడా వ్రాయవలసివచ్చినది. అందుచేత సాధారణ విషయాలను తీసుకొని, సర్వజనులు ఆనందించేటట్లు వ్రాశాడు. ప్రజలు ఆనందించేటట్లేగాక వారిని ఉన్నతస్థాయికి తీసుకొనిపోవలసి వున్నదనికూడా ఆయన గమనించాడు. ఇవన్నీ మనస్సులో ఉంచుకొని రచన ప్రారంభించాడు.

కథకుగాని, నవలకుగాని, ప్రాముఖ్యమేదని ప్రశ్నవచ్చినప్పుడు, వస్తువు (ప్లాటు) కే ప్రాధాన్యమిచ్చారు ప్రాచీనులు. అర్వాచీనులు పాత్రకప్రాధాన్యమిచ్చారు. ఎందుచేతనంటే నవల, కథానిక, ఉబుసుపోకకుగాక, మానవుని మనస్సులందలి నిగూఢ రహస్యాలను అభివ్యక్తంచేయుట దాని ప్రధానోద్దేశ్యం. అందుచేత కథద్వారా మానవ నిగూఢ రహస్యాలను వెల్లడించవలసివుంటుంది. కనుక ఈ రెంటిని మనస్సులో పెట్టుకొని కథకుడు కథారచన చేయాలి.

మనస్తత్వ నిరూపణము శరచ్చంద్రునకు వెన్నతోపెట్టినవిద్య.

ఇక మనోవైజ్ఞానికతత్వాన్ని తెలుసుకోవలసివుంటుంది. చెడ్డవాడు అనేవాడు కేవలం చెడ్డవాడుకాడు. వాడిలోకూడా మంచిగుణముంటుంది. ఇది మనోవైజ్ఞానికసత్యం. ఈ సుగుణాన్ని చూపెట్టటమే రచయిత కర్తవ్యం. ఈగుణమే శరచ్చంద్రునిలో గొప్పగావున్నది.

కథ ఎట్లా ఆరంభించాలి అన్నది చాలా కష్టమైనవిషయం. అందుచేతనే కృత్యాద్యవస్థ అనే సామెత మన తెలుగులో పుట్టటానికి కారణమైనది. గ్రంథప్రాశస్త్యమంతా అవి ఆరంభించేపద్ధతిమీదే ఉంటుంది.

ఆయన ఎప్పుడూ ఒకే పద్ధతినివుండదు. ఎట్లావున్నప్పటికిని అది అధిక ఆకర్షవంతంగా వుంటుంది. ఆయన రచనాపద్ధతి చాలావిచిత్రమైనది. అందరివలె ఆయనకథంతా ముందే ఆలోచించుకొని, ఆరంభించడు. స్థూలంగా కథావస్తువుని ఊహించి, అందులోంచి ప్రధానపాత్రను తీసుకొని, ఆ పాత్రను పోషించటానికి కథ అల్లుతాడు. ఇక కథా ప్రారంభం తనకెట్లాతోస్తే అట్లాచేస్తాడు. మధ్యభాగం నుంచి ప్రారంభించడంకద్దు. ఒక్కొక్కప్పుడు చివరభాగంనుంచి ఆరంభించడంవున్నది. చరిత్రహీన ఈ పద్ధతిని వ్రాయబడినదే.

ఇక ఆయన రచనల్లో ప్లాటుకుగాక, పాత్రకే ప్రాధాన్యమిస్తాడు అన్న సంగతి సర్వజన విదితం. పాత్ర పోషణలో ఆయనప్రజ్ఞా నైపుణ్యం పరాకాష్ఠ చెందినది. ఆయన రచనల్లో మనలను ఆకర్షించేది ఆయనపాత్రలే.

నవలకు ప్రాణం పాత్రపోషణ. పాత్రీకరణం ఒకగొప్పవిద్య. రచయితకు గౌరవం కలిగించేది అదే. మానవస్వభావమందలి మర్మములను అనుసంధించి, రచయిత తన పాత్రలద్వారా సృష్టికి ప్రతిసృష్టిచేయుటమే ఈ విద్యకు పరమావధి.

ఆయనమానవ చరిత్ర ద్రష్ట. కేవలం మానవ చరిత్ర తీసుకొని అంతి [illegible] ఆయన మనసుపరిచయమైన వారికే పరిచయంచేశాడు. మానవ అంతర్లోకపు [illegible].

—శే. 10 పేజీలో

శివారెడ్డి పద్యాలు

మౌలంకరు

అన్ని పత్రములకు యనుకూలుడౌను మాని
లోకపతికి ముఖ్య స్వీకరయ్య
మరణమాయె మున్న మాలంకరని విన్న
రెండు గాను చెడని సుండె కాదు?

కళాప్రపూర్ణ వావిళ్ళ

తెల్గుతాప దబ్బరింది, గీర్వాణమ్ము
పారముడిగె, శాస్త్రసన్న లడగె,
మన కళాప్రపూర్ణ వావిళ్ల వేంకటే
శ్వరుడు సురుడు కినుల మలుగుపడిన.

కమతం షణ్ముగం

కల్లపల్లి లేని కాంగ్రెసుభక్తుండు,
యతి పునీతుడైన హరిజనుండు,
షణ్ముగమ్మ తాను స్వర్గస్థుడైనన్న
గాసిపడని తెల్గు మాని లేదు.

దత్తిని పెరుమాళ్ళునాయుడు

తుద్దునియులాడె హృదయము
యుక్తము కాంగ్రెసువాని, సౌజన్యము.
విద్యా
మున్నైపు సునీక య్యవహా
దత్తిని పెరుమాళ్లు రా దివంగతుడు [illegible].

వినోబాభావే

అనుహాత్మ గాంధి యపరావతారమ్ము,
యంనుమించు ప్రభువు దేనునిస్తు,
యుతు రాలబుద్ధు డాత్మేవనలేదు.
వినోబావ బ్రహ్మవేత్త నిజము.

బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి

చూడ ముచ్చటైన పొంకమైన తలపాగ
లాంగుకోటు, పాదపు లావు దేంగ,
కల్లి లేనిసలుప కాంగ్రెసా, జస్టిసా?
రామచంద్రరెడ్డి రసికుడండి.

అత్తివరపు రామిరెడ్డి

మిత్రులంటె ప్రాణమిచ్చువాడేస్తాడు
పిలికిపంద గామ, కలుపునుని.
సీమకుర్రులంటె కప్పుడ్డు ఖరమూల!
అత్తివరపు రామ డింటె పేరు.

యస్. యస్. యన్. రెడ్డి

చేతు చెప్ప లేను చేపట్లో లేశాను
డీ. వై. యస్సి చేస, సేవకూర్చి.
సంకయూత్మ్యనైరి చదువరుల్, మనరెడ్డి
దొస్సచెన్నె రాష్ట్ర మెందుకింక.

భారతదర్శిని

బుగ్గి గద్దరించి, బుగ్గాని కృత్యేష
గాదలోతి షష్టిపోయ మణికి.
అయితె చెప్పవద్దు ఆరోజ ఖర్చింత
నారిగాడు కొంత నయమె లేండి!
కాగ్లపాటి హరి కంగాళపడ్డాను,
కక్క తెలివిగలది కన్నె తెంచి,
కామిముదరాణి కదుంద న్నుబంగారు
అక్కనటివిదారి చెక్క బళ్ళి.

ప్రతి కుటుంబము రోజుకు
ఒక అణా అదనంగా
నిల్వచేయాలి. . . .

ప్రతి భారతీయ కుటుంబము రోజుకు అత్యవసము ఒక అణా నిల్వ చేయడానికి నిశ్చయించుకుంటే మాసానికి ఈ చిన్న నిల్వల మొత్తము 13.5 కోట్లు రూపాయలు అగును. సాలుకు 162 కోట్లు రూపాయలు అవుతుంది. లకలాది ప్రజల చిన్న నిల్వల మొత్తములు దేశంలో దుర్భిక్షానికి మహదాశయములతో కూడిన అభివృద్ధి ప్రణాళికలకు కూడ ఉపకరిస్తుంది. నేషనల్ సేవింగ్స్ సర్టిఫికెట్లు, నేషనల్ ప్లాన్ సర్టిఫికెట్లు రూ. 5 ల చిన్న మొత్తములకు కూడా కొనవచ్చునని జ్ఞాపక ముంచుకొండి.

భారతీయ ప్రభుత్వపు
స్వల్ప
ఆదాయాల
విధానంలో
పెట్టుబడి పెట్టండి

12-సం॥ల నేషనల్ సేవింగ్స్ సర్టిఫికేట్లు
10-సం॥ల ట్రెజరీ సేవింగ్స్ డిపాజిట్ సర్టిఫికేట్లు
10-సం॥ల నేషనల్ ప్లాన్ సర్టిఫికేట్లు
15-సం॥ల అన్యుటీ సర్టిఫికేట్లు
పోస్టు ఆఫీసు సేవింగ్స్ బ్యాంక్ డిపాజిట్లు.

ఇతర వివరములకు, ఈ దాఖలాలను గురించిన వివరములకు — నేషనల్ సేవింగ్స్ కమిషనర్, సిమ్లా, లేక మీ రాష్ట్రంలోని రీజనల్ నేషనల్ సేవింగ్స్ ఆఫీసరకు వ్రాయండి.

ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో

ఇర్రిగేషన్, విద్యుచ్ఛక్తి

30 లక్షల ఎకరాలకొత్తసాగు

గత రెండు సంచికలలో ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో భూసంస్కరణలవిధానము, వ్యవసాయాభివృద్ధిపథకాలనుగూర్చి తెలుసుకొన్నారు. ఈ వారం రెండవ ప్రణాళికలో ఇర్రిగేషన్, విద్యుచ్ఛక్తి కార్యక్రమాలను తెలిపేవ్యాసం యిస్తున్నాము. దీనితో రైతులకు సంబంధించిన మూడు విషయాలు పూర్తిఅవుతాయి.

—సం. జ. రై.

తొలి పంచవర్ష ప్రణాళికక్రింద నిర్వహించబడిన ఇరిగేషను, విద్యుచ్ఛక్తి కార్యక్రమాలు దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికలోని తొలిదశక్రింద పరిగణించబడింది. పదిహేనుసంవత్సరాల వ్యవధిలో అభివృద్ధిచేయదగు వివిధ విషయాలను సవివరంగా పరిశీలించి, ఆకార్యక్రమాలు నిర్ణయించబడ్డాయి. ఆ సందర్భంలో దేశంలోని నీటి వనరులను సాధ్యమైనంతవరకు సద్వినియోగ పరచడమే ప్రధానలక్ష్యంగా తీసుకోబడింది. తొలిపంచవర్ష ప్రణాళిక అమల్లోకివచ్చేనాటికి అనేక పెద్ద ప్రాజెక్టులు నిర్మాణదశలోవున్నందున క్రొత్తప్రాజెక్టులను నిర్ణయించడానికి అవకాశాలు చాలా పరిమితమైనాయి. అందువల్ల రెండవపంచవర్ష ప్రణాళికలో, తొలిప్రణాళికా కాలంలో నిర్మాణంప్రారంభమైన అనేక ప్రాజెక్టులను కొనసాగించవలసి రావడమేగాక, మధ్యరకం ప్రాజెక్టులనిర్మాణానికి ప్రాధాన్యం యివ్వబడింది. అంతేగాక, ద్వితీయ పంచవర్షప్రణాళికను తయారుచేసేటప్పుడు దేశంలోని అన్ని ప్రాంతాల అవసరాలను దృష్టిలోవుంచుకొని, కార్యక్రమం నిర్ణయించడంజరిగింది. ఈఅధ్యాయం చివర చేర్చబడిన జాబితానుబట్టి యీ విషయం స్పష్టంగా బోధపడగలదు. ద్వితీయ పంచవర్షప్రణాళిక గడువులో అదనంగా వ్యవసాయ యోగ్యంచేయబడే భూమి వివరాలు, అదనంగా వుత్పత్తిఅయ్యే విద్యుచ్ఛక్తియొక్క వివరాలు ఆ జాబితాలో రాష్ట్రాలవారీగా యివ్వబడ్డాయి. ద్వితీయప్రణాళిక కాలంలో ఇరిగేషను, విద్యుచ్ఛక్తి కార్యక్రమాలకు తొమ్మిదివందలకోట్ల రూపాయలు కేటాయించబడ్డాయి. పై రెండు కార్యక్రమాలకు తొలి పంచవర్షప్రణాళికలో 661 కోట్లరూపాయలు మాత్రం కేటాయించబడ్డాయి.

ఇరిగేషను

తొలి పంచవర్షప్రణాళిక గడువులో 70 లక్షల ఎకరాల భూమి సాగులోనికి తేబడింది. రెండవపంచవర్షప్రణాళికక్రింద ఒక కోటి 20 లక్షల ఎకరాల భూమిని సాగులోకి తేవడానికి తలపెట్టబడింది. ఆ మొత్తంలో 90 లక్షల ఎకరాలు తొలి ప్రణాళికక్రింద ప్రారంభమైన ప్రాజెక్టులవల్ల సాగులోకి వస్తుంది. మిగతా 30 లక్షల ఎకరాలు రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చబడిన ప్రాజెక్టుల వల్ల సాగులోకి వస్తుంది. అంటే యీ క్రొత్త ప్రాజెక్టులవల్ల మొత్తంఒకకోటి 50 లక్షల ఎకరాల భూమి సాగులోకి రాగలదు.

క్రొత్తగా తలపెట్టిన 188 ప్రాజెక్టులయనా, 136 ప్రాజెక్టులు ఒక్కొక్కటి ఒక కోటి రూపాయలు తక్కువ వ్యయంతోనే పూర్తికాగలవు. 34 ప్రాజెక్టులు ఒక కోటి నుంచి 5 కోట్లవరకూ; 8 ప్రాజెక్టులు 5 కోట్ల నుంచి పదికోట్లవరకూ; 9 ప్రాజెక్టులు 10 నుంచి 30 కోట్లవరకూ; ఒకప్రాజెక్టు 30 కోట్లకు పైబడిన వ్యయంతో పూర్తికాగలవు. తొలి పంచవర్ష ప్రణాళికలో అనేక పెద్ద బహుళార్థసాధకమైన ప్రాజెక్టులు తలపెట్టబడ్డాయి. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికక్రింద చేర్చబడిన ప్రాజెక్టులలో ఎక్కువ మధ్యరకంప్రాజెక్టులే.

పైన చేర్కొనబడిన బ్రహ్మాండమైన కార్యక్రమాలను నిర్వహించడానికి ధనసహాయం విపరీతంగా కావల్సివుంటుంది. తొలి ప్రణాళికలోని ప్రాజెక్టులకంటే వీటికి ఎక్కువ పెట్టుబడికావాలి. ప్రాజెక్టుల నిర్వహణ వ్యయంకూడ ఎక్కువకాగలదు. ఈసమస్యలను పరిశీలించేటప్పుడు రెండు విషయాలను ముఖ్యంగా గమనించాలి. ఇరిగేషను సౌకర్యాలు ముఖ్యంగా కాలువలు, గొట్టపుబావుల ద్వారా సాగుసౌకర్యాలుపొందిన ప్రాంతాలు ప్రాజెక్టుల నిర్వహణకు అభివృద్ధి విరాళాలు యివ్వాలి. ఇరిగేషను సౌకర్యాలు కలగడంవల్ల భూమివిలువ పెరిగినందువలన ఆ పెరిగిన దానిలో కొంత మొత్తం భవిష్యత్ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు పెట్టుబడిపెట్టడం అవసరం. అదిఒకటి. ఇరిగేషనురేట్లను వాణిజ్య దృక్పథంతో పెంపొందించడం రెండవది. అనేక రాష్ట్రాలలో ఇరిగేషనురేట్లు చాలాకాలం క్రిందట నిర్ణయించబడినవి. యీనాడు అదే భూమిలోని పంటవిలువ పెరిగినందున వాటినిమార్పు చేయాలి.

31 లక్షలకిలోవాట్లవిద్యుత్తు

విద్యుచ్ఛక్తి పారిశ్రామిక పురోభివృద్ధికి పునాదివంటిది. కొలది సంవత్సరాలక్రితంవరకూ భారతదేశంలో జలసంపద, బొగ్గుసంపద వున్నప్పటికీ విద్యుచ్ఛక్తి అభివృద్ధి చాల మందకొడిగాసాగింది. తొలి పంచవర్ష ప్రణాళికలో మొదట్లో విద్యుచ్ఛక్తి కేంద్రాల ఉత్పాదకశక్తి 23 లక్షల కిలోవాట్లగంటలు. తొలిపంచవర్ష ప్రణాళిక గడువులో ఆ మొత్తం 34 లక్షల కిలోవాట్ గంటలకు పెరిగింది. అందులో ప్రభుత్వరంగంలో ఉత్పత్తిఅయిన విద్యుచ్ఛక్తి 14 లక్షల కిలోవాట్ గంటలు. 1956 ఆఖరునాటికి 2 లక్షల కిలోవాట్ల గంటల విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి చేసే కేంద్రాలు పనిచేయనం ప్రారంభించగలవు. తొలిపంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో తలకు 14 నుంచి 25 యూనిట్లవరకూ వినియోగించుకొనేవారు. షుమారు 19,000 మైళ్ళ పొడవు

— తరువాత 8 పేజీలో

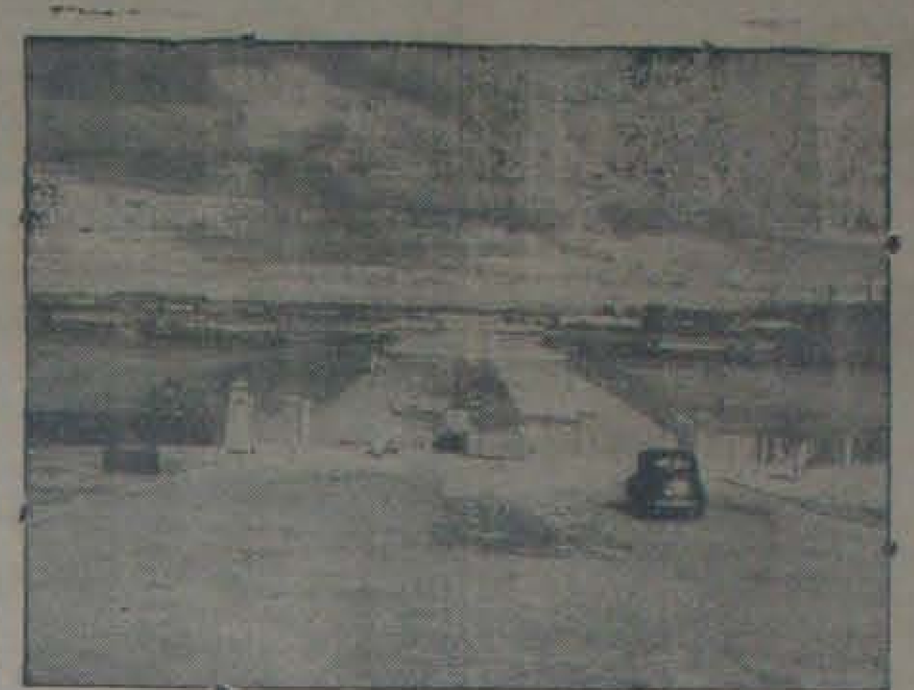

గాంధిజీ సమాధివద్దకు తీసుకపోయేదారి. రాజఘాట్‌దృశ్యమే పై చిత్రం.

పాశ్చాత్య వాస్తు శిల్పంతో నవీనంగా నిర్మాణమౌతున్న పంజాబ్ రాజధాని చండీఘర్‌లో మంత్రుల నివాసాలు

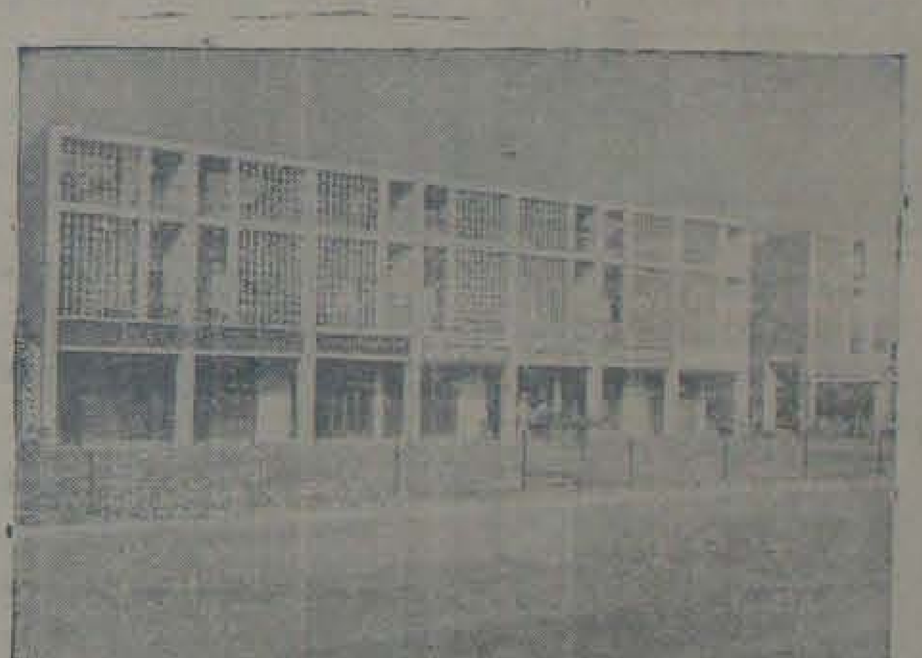

చండీఘర్‌లోని వ్యాపార నివాస ప్రాంతం. ఇళ్లకు ముందువైపు వున్న గూళ్లు ఎండవేడిమినుండి కొంత రక్షణ యిస్తవట.

ఈ క్రొత్త రాజధాని నగరంలో జవాన్లకుకూడా ఆధునిక సౌకర్యాలతో యిళ్లు అమర్చబడుతున్నవి.

పసిరికలు -

- కామెర్లు

భయపడ పనిలేదు

* * *

డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,

రంగనాయకుల పేట — నెల్లూరు.

పక్షవాతమునకు

PARALYSIS CURE (REGD)

(Trade Mark No. 154754)

మామందు ఆమోఘంగా పనిచేస్తుంది, ఆవ్యాధి నుండి మిమ్ములను ముక్తిచేస్తుంది. దిగులుపడవలదు. వారం మందు రూ. 8–12–0 లు.

బొమ్మా జితేంద్రి

(బొమ్మా కేశవులు & కుమారులు)

నెల్లూరు

బొల్లి

మహాహార, వైద్యవ్యాధులకు.

130 పేజీలగ్రం మూలన గ్రంథము ఉచితం.

టి. వి. రెడ్డి & కో., (రిజిష్టర్డు)

గోపాలపురం (Z. R.) తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 666 of 51. E. P. 322 of 55.

శిఖరం నరసింహాలు శెట్టి —వాది.

(1) తంజావూరు శేషమ్మ వగైరాలు

... —ప్రతివాదులు.

పైడిక్రీలు బాఖలా యుంటినీ, కాలీ స్థలము 9–4–56 తేది నెల్లూరు జిల్లా కోర్టువద్ద బహిరంగముగా వేలము వేయబడును.

వివరములు:- నెల్లూరు రి. డి. యిలాకా నెల్లూరు సబ్ రి. లో చేరిన నెల్లూరు మూలపేట బ్రాంచిలోగల వుత్తరం సర్వే 1576/730 లో 1–58 ల్లాలో గోవిందు రెడ్డిగారి పల్లె కాలీ స్థలముగా విక్రయించుకొని సదరు స్థలములో యున్నట్లుగా నిరుపుంచే 21–వవార్డు పాతడోరు నె 474/1 కు కొత్తడోరు నె 309, 309/1, 317, 318 ల్లగల ప్రస్తుతం 21–వవార్డు 318 డోరుగల పూరియిల్లు, కాలీస్థలంకు హద్దులు: [తూ] రాజవీధి [ద] మేరం పిచ్చయ్య కొట్టి నోడ [ప] కన్నకుమసుపోవువారి ప్రస్తుతం ఈ యింటి ప్రహరీగోడకు ఆనుకొని మునిసిపల్ రోడ్డు [వు] మూల వంగయ్యగారియిల్లు ప్రస్తుతం యీగానుంటి ప్రహరీగోడ. యీ హద్దులలోని 32 అంకణములు స్థలం సదరు స్థలములో కట్టబడిన 4 అంకణములు పూరియిల్లు 1 కిస్తీ. సదరు యింటికిగాను నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ వారికి రూ. 30–4–6 లు టాక్సు బాకీ యుస్నది. సదరు ఆస్తిని అందాజ బహిరంగ విలువ రూ. 800–0–0 లు.

—కోట శ్రీనివాసరావు,

వాది అడ్వకేటు.

పెండ్లికట్నములు రు 21

నెల్లూరు వాస్తవ్యులు శ్రీ లక్ష్మణకుల చెంచయ్యగారు తనకుమారుడు చి॥ పోతయ్య శెట్టికి, సౌ॥ కలుమునకు కన్నమ్మనిచ్చిన్ని — తన సోదరుని కుమార్తె సౌ॥ రాముల మ్మను, చి॥ పెనుగొండ వారమునకిచ్చిన్ని — తన అండవకుమార్తె సౌ॥ సులోచనని, నెల్లూరు డి. యం. ఓ. హేమచంద్రిగారి సోదరులు పి. టి. జయచంద్రి గారికిచ్చిన్ని నెల్లూరులో 23, 24 తేదులందు జరిపిన వివాహముల పురస్కరించుకొని చెంచయ్యగారు రూ. 16/- లున్ను.

• • •

కురిచేడు శ్రీ కొవకొండ వెంకటాద్రి మయ్యగారి కుమారుడు చి॥ పాండురంగరావుకు, సౌ॥ కలపటపు నాగకుమారినిచ్చి 24 తేది విజయవాడలో జరిపిన వివాహ సందర్భమునవారు సహకుమల రు5/-లున్ను జమీన్ రైతుకు కట్నములిచ్చి సాయపడినందులకు కృతజ్ఞులము.

వధూవరులకు మా హృదయపూర్వక ఆశీర్వాదాలు.

నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

పత్రికాధిపతి.

జమీన్ రైతు

2—3—56 తేది శుక్రవారం

శ్రీ మన్మథ మాఘబహుళ షష్ఠి

కేంద్ర ప్రభుత్వ బడ్జెట్

ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక ముసాయిదా ప్రకటింపబడ్డప్పుడు, సోషలిస్టు సమాజ లక్ష్యంగాగల ప్రభుత్వ విధానం దృష్ట్యా, యీ విడాదే ధనిక వర్గాలపై ఎక్కువగా పన్నులు విధింపబడవచ్చునన్న భయాందోళనలకు, నిన్న ప్రకటింపబడ్డ కేంద్రప్రభుత్వ బడ్జెట్ ఆస్కారమివ్వక పోవడం విశేషం.

బడ్జెట్ లెక్కల ప్రకారం, కేంద్రప్రభుత్వ ఆదాయం 493 కోట్ల 60 లక్షలు, వ్యయం 545 కోట్ల 43 లక్షల రూపాయలు. ఈ సంవత్సరం 327 కోట్లు లోటు ఏర్పడుతుందని ముందు అంచనా వేశారు కాని ఇది 222 కోట్లు మాత్రమే వుంటుందని భావించబడుతున్నది. వచ్చేసంవత్సరం బడ్జెట్‌లో 390 కోట్లు లోటు ఏర్పడుతుందని ఆర్థికమంత్రి పార్లమెంటులో వెల్లడించారు. ఈ లోటును ట్రెజరీ బిల్లులను హెచ్చించడం ద్వారా, అంటే అధిక చలామణీద్వారా, భర్తీచేస్తారని అంచనా వేయబడింది. రెవెన్యూ ఖాతాలో ఏర్పడేలోటు 51 కోట్ల 83లక్షలు. కొత్తపన్నులద్వారా బడ్జెట్ లోటు 17 కోట్ల 68 లక్షలకు తగ్గించబడుతుందని ఆర్థికమంత్రి వెల్లడించారు.

కొత్తపన్నులద్వారా 31 కోట్ల 15 లక్షల రూపాయలు రాబట్టగలమని అంచనా వేయబడింది. కొత్తపన్నుల వివరాలు:— ఎక్సైజు పన్నులద్వారా 25 కోట్లు; అందులో ప్రత్తి నూలు నుస్తులపైపన్ను మాత్రమే 14 కోట్ల 30 లక్షలు (ముతక చీరలు, ధోవతులు కొత్త పన్ను నుండి మినహాయింపబడినవి). సబ్బులు, వెజిటబుల్ నూనెలు, కృత్రిమపట్టు, ఫ్రోర్సులపై పౌను 1–కి అర్ధణాపన్ను విధించబడింది. 70 వేలకు పైబడిన వ్యక్తుల ఆదాయాలపై సూపర్‌టాక్సును నూటికి 88.6 నుండి 91.1 వంతులకు పెంచుటద్వారా, డివిడెండ్లు, బోనసులపైన సూపర్ టాక్సు ద్వారా, 40వేల ఆదాయాలకు పైబడిన రిజిస్టర్డు కంపెనీల ఆదాయాలపై క్రమానుగత పన్నులద్వారాను నాలావు పదికోట్లు రాగలవని, పోస్టల్ రిజిస్ట్రేషన్ చార్జీలను 6 నుండి 8 అణాలకు పెంచుట, స్వదేశ టెలిగ్రాములు – సాధారణమైన వాటిపై ఒక అణా, ఎక్స్‌ప్రెస్ అయితే రెండణాలు పెంచుటద్వారా 95 లక్షలు లభిస్తుందని అంచనా వేయబడింది.

ఇవి, 1956–57 సంవత్సరానికి ఆర్థికమంత్రి విధించదలచిన ముఖ్యపన్నులు. వీటిద్వారా 34 కోట్ల 15 లక్షలు లభిస్తున్నది. పోగా లోటు ఏర్పడగలది 17 కోట్ల 68 లక్షలు మాత్రమే. ప్రజలనుండి రుణాలద్వారా 100 కోట్లు, స్మాల్ సేవింగ్స్‌ద్వారా 70కోట్లు, విదేశీసహాయం 85 కోట్లు ఎట్లాగూ సేకరించే ప్రయత్నంవుంది కావున పైలోటునుగురించి అంత తీవ్రంగా ఆందోళనపడవలసిన పనిలేదు.

కొత్తపన్నులు ఎక్కువగా మధ్యతరగతులపైన అదనపుభారం విధిస్తున్నందున జీవనవ్యయ ప్రమాణంపెరిగే ప్రమాదంకలదు. గుడ్డలు, సబ్బు, నూనెలపైపన్నులు సామాన్యప్రజల నిత్యజీవితాలపై దెబ్బతీస్తున్నవి. కొంచెట ఆశించినంతగా ఆందోళనకరంగా భయంకరంగా లేకపోవడమే కొత్తపన్నుల విశిష్టత యనవచ్చును.

బ్రహ్మాండమైన ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికకు సుస్థిర ఆర్థిక వనరులు సమకూర్చవలసి యుండగా, కేంద్రప్రభుత్వ ఆర్థికవిధానం శక్తినుల్లనడక గా వుండటం అభినందించదగిన విషయంగా లేదు. ప్రభుత్వం సోషలిస్టు సమాజ సంస్థాపనకు అనుగుణ్యమైన ఆర్థిక విధానాన్ని చేపట్టడం ఎంతైనా అవసరం.

లఘు విమర్శలు

తనను వెంబడించే సి. ఐ. డి. ల బాధపడలేక "మాతృకాంగ్రెస్ కార్యదర్శి, అత్యుత్తమమైన నన్ను ప్రమాదకరమైనవ్యక్తిగా భావిస్తున్నారా" అని పార్లమెంటులో ఆచార్య కృపలానీ వెలిబుచ్చిన ఆవేదన, ఎంత కఠిన హృదయునికైనా జాలికల్గిస్తుంది.

అలోకికంగా ప్రవర్తించడంలో పోలీసు శాఖ పెట్టింది పేరు. రాజకీయ ప్రత్యర్థులలో గూడా తరతమ భేదాలు లేకపోవు. ఇవి గమనించకుండా వ్యవహరిస్తుండబట్టే పోలీసు ఎప్పుడూ తీవ్రవిమర్శకు గురియౌతుంటుంది. ఆచార్యుని ఆవేదన, ప్రధాని నెహ్రూగారి మనసుకి ఆందోళన కల్గించిందంటే ఆశ్చర్యంలేదు.

* * *

పోలీసు కాల్పులనుగూర్చి ఏ రాజకీయపార్టీలోచూచినా భిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి. ప్రభుత్వబాధ్యత వహించేవారికి, ఆదర్శాలు వల్లించేవారికి ... వారు ఏ పార్టీ వారైనా పొత్తు పొసగదు. ఇద్దరూ ప్రజాసోషలిస్టు పార్టీ కి చెందినా, లోహియా – తాణుపిళ్ళె గారలు విభేదించి, కడకు పార్టీలు వేరైనవిషయం గమనిస్తే యీ సత్యం బోధపడుతుంది. కమ్యూనిస్టులబోటి ప్రతిపక్షాలవారు కేవలం కాల్పులు సాగించినవారికే విమర్శస్త్రాలంటే, అది బుద్ధిపూర్వకం గాజరిగే విష ప్రచారం. ప్రజల ప్రాణమాన విత్తాలకు భద్రతకూర్చవలసిన ప్రభుత్వం, వాటికే భంగం కలుగుతుంటే, చేతులు ముడుచుకొని కూర్చోలేదు. ఏ ఫ్రాంటు, బొంబాయి, ఒరిస్సాలలో జరిగిన సంఘటనలవంటివి మరేదేశంలోనైనా జరిగివుంటే, సైనికులు బాంబులతో రంగంలో నిలచివుండును. ఇక్కడ పోలీసు తోనే సరిపెట్టాము" అన్న ప్రధాని ప్రకటన అర్థం కాలేదు యదార్థం. వాస్తవిక దృక్పథాన్ని విడి, ఆరాజక ప్రేరిత కార్యక్రమంగల ప్రతిపక్షాలు రాజకీయరంగములో నిలువలేవు. ప్రతిపక్షాల విధ్వంసక దృక్పథాన్ని మార్చినపుడు, బొంబాయి కాల్పులపై విచారణకు అంగీకరించని ప్రభుత్వ వైఖరి సమర్థనీయమనక తప్పదు.

* * *

గాంధీజీ జీవితకాలంలో వారి అభిప్రాయ వేదికగా, స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో మార్గదర్శిగా, వారి తదనంతరం మహాత్ముని ఆశయ ఆదర్శాలకు ప్రచారసాధనంగా, ప్రతిబింబంగావుండిన "హరిజన్" పత్రికలు మూసివేయబడటం, అందులో పోషకులు లేక, ప్రోత్సాహం లేక విక్రీ చేయబడటం, కాంగ్రెసువారంతా సిగ్గుపడవలసిన విషయం. విశ్వామిత్ర కార్యక్రమాన్ని ప్రచారంచేస్తున్న యీ పత్రికలకు, చందాదారులు లేకుండా పోయినా రంటే, ఆ లోపము ఆ అప్రతిష్ఠ కాంగ్రెసువారులదే గాని, అన్యులది గాదు.

కాలంమారిందని, గాంధీయుగంలో మొత్తం ఆ ధ్యేయం ప్రారంభమైందని, హరిజన్ కుటుంబికలో సంపాదకుడు శ్రీ మగన్ భాయి దేశాయ్ వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయం తేలికగా తీసుకోదగింది కాదేమోనని మాఅభిప్రాయం. కాలం మారిందని, ఈ మార్పులో "హరిజన్" బ్రతికే అవకాశంలేదని వారు వెలిబుచ్చారంటే, దానివెనుక ఎంత ఆవేదనున్నదంటారు? కాంగ్రెస్ సంస్థ, కాంగ్రెసు నాయకులు, కడకు గాంధీ స్మారకనిధిసంఘం వారైనా యీ పత్రికలను నిలుపుటకు పూనుకోవడం అవసరం.

* * *

నేతాజీ పతివుడేనని, గత ఏడేళ్లుగా తనకు నేతాజీకి వుత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరుగుతున్నాయని, నేతాజీ ప్రస్తుతం చైనాలోని సింకియాంగ్ రాష్ట్రంలో స్వేచ్ఛగా వున్నాడని, తమికనాడు ఫార్వర్డ్ బ్లాకు నాయకుడు ముత్తు రామలింగ తేవర్ ప్రకటించాడు.

ఇంత దృఢంగా చెప్తున్న తేవర్ లాంటి వారి ప్రకటనల్లోని సత్యాసత్యాలను పరిశీలించి, ప్రజలు యింకాగూడా యిలాంటి ప్రకటనలతో మోసపోకుండా చూడడం ప్రభుత్వధర్మం.

* * *

తగినన్ని ఓట్లు పొందలేని కారణంగా ఆంధ్ర ప్రజాపార్టీకి గుర్తింపును రద్దుచేసింది ఆమధ్య ఎలక్షన్ కమిషన్. అదిజరిగిన కొద్దికాలంలోనే దానిఅధ్యక్షుడు శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథంగారిని కంపెనీల చట్ట సలహాసంఘ పూర్తికాలం అధ్యక్షుడుగా కేంద్రప్రభుత్వం నియమించింది.

అంటే యిప్పటివరకు ప్రజల అండలేని యీపార్టీ, ప్రభుత్వపుతిరగనుగూడ పోగొట్టుకొని, విశ్వనాథంగారి నిష్క్రమణతో ఇక లేని కొంచెంగా తయారైనట్లన్నమాట! ఏమైనా, కాంగ్రెస్‌లో కలిసిపోయుటకు యింతకంటే మంచి సమయం లేదేమో!

ఈవారంలో
మన దేశం

గతవారం నరేంద్రదేవ్ మేఘనాథసాహాల మృతితో భారతప్రజా హృదయం విషాదంతో కృంగివున్నసమయంలో లోక్‌సభ అధ్యక్షులు శ్రీ మౌలాంకరు ఆకస్మికమరణం పులపుపోటువలె పరిణమించింది — దానికితోడు ఇండియా భూభాగం ఛాద్ బేత్ దీవిలో పాకిస్తాన్ సైనికదురాక్రమణ ప్రజలమనస్సులకు భయాందోళన కలిగించింది. కాని ఈ విషయంలో భారత ప్రభుత్వచర్య సమర్థనీయంగావుంది. రైల్వేబడ్జెటు అన్నివర్గాలకు సంతృప్తికలిగించిందనవచ్చును. ఈ ఏడాది రైల్వేబడ్జెటు గతఏడాదికంటె అభ్యుదయకరంగావుంది—ఇక రాష్ట్రప్రభుత్వాల బడ్జెట్లు, బొంబయి మధ్యభారత్‌మినహా, అన్నీ లోటుబడ్జెట్లుగావడం, ఆ లోటులను భర్తీచేయుడానికి కొత్తపన్నులు విధించకపోవడం సమర్థనీయమూ, నేటి పరిస్థితుల్లో అనుసరణీయమూ - బడ్జెట్ల గడబిడలోమునిగియున్న ప్రభుత్వాలను రాష్ట్రాల పునర్నిర్మాణ సమస్యలు వేధించుకతింటున్నవి పరిస్థితులు అనుకూలించేవరకు వేచివుండి, ముందు భాషాప్రయుక్తంగా రాష్ట్రాలనువిభజించి ప్రాంతీయ మండలాలను ఏర్పరచడమే సముచితవిధానం.

ఇండియాపై పాకిస్తాన్ దాడి

ప్రతిఘటన లేకుండానే భారతసైన్య దళాలచే ఛాద్ బేత్ దీవి పునరాక్రమించబడడం మిక్కిలి ముదావహమైన విషయం. ఈ దీవి కచ్ సమీపంలో ఇండియాకోస్తాకు నాలుగు మైళ్ళలోవుంది. ఈ ద్వీపంలో పశువుల మేత పుష్కలంగా లభిస్తుంది. ప్రభుత్వానికి ఏటా నాలుగువేల రూపాయల ఫుల్లరి వస్తుంది. ఛాద్ బేత్‌లో పాకిస్తాన్ సైనికదళాలు ప్రవేశించి, వారానికోసారి గస్తీతిరుగుతున్న భారత సైనికదళంపై కాల్పులు సాగించడంచూస్తే, ఇండియా-పాకిస్తాన్ మధ్య సరిక్రొత్త సరిహద్దు తగాదాను సృష్టించాలన్న దానిని కబళించాలన్న దురుద్దేశ్యం ద్యోతకమౌతున్నది. ఇండియా సరిహద్దులపై పాకిస్తాన్ సైనికగస్తీదళాలు కొన్ని మాసాలుగా దాడులు సాగిస్తునేవున్నాయి. అందుకు భారతప్రభుత్వం నిరసన తెలియజేస్తునేవున్నది. ఛాద్ బేత్ వ్యవహారంలో పాకిస్తాన్ దురాక్రమణ వుద్దేశ్యాన్ని ప్రధాని నెహ్రూ తీవ్రంగాభావించి, యూనియన్ గస్తీదళాలుతీసుకొని పాక్ దురాక్రమణసైన్యాలను యిండియా సరిహద్దులనుండి తరిమికొట్టడంజరిగింది. భారత ప్రభుత్వచర్య ఏ విధంగాచూసినా సమంజసమూ, సమర్థనీయమూ, తక్షణావసరమైనదీను. కాని పశ్చిమ పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం ఛాద్ బేత్ తమదనీ, దానిలోకి భారతగస్తీదళాలు అనధికారంగా ప్రవేశించాయని ప్రకటనచేయడం ఆశ్చర్యకరంగావుంది. శాంతియుతంగా సరిహద్దు సమస్యను పరిష్కరించుకోవాలనే ఎన్నడూలేని కోమునస్యభోరణి పాకిస్తాన్ ప్రదర్శించడంకూడ ఆశ్చర్యకరమైనవిషయం. ఛాద్ బేత్ 1924 నుండీ కచ్‌లోభాగంగా, ఇండియాసరిహద్దులలోవుంటూ ఇండియాకుచెందిన ప్రాంతం. అందుచేత భారతగస్తీ సైనికులు పాకిస్తాన్ ప్రదేశంలో ప్రవేశించాయనే సమస్య ఉత్పన్నంకాజాలదు. అందుకు దాని ప్రయత్నంకూడా అనవసరం. ఇక ముందు ఎట్టి దాడి మన సరిహద్దులపై జరిగితే భారత ప్రభుత్వం తీవ్రచర్య తీసుకోవడం అవసరం.

రైల్వేబడ్జెటు

[illegible] సాధారణబడ్జెట్ కర్నా ముందు దేశంలో రైల్వేబడ్జెటుకే ఎక్కువ ప్రాముఖ్యంకలదు. జాతీయంచేయబడిన ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ ఆదాయం యిచ్చే ప్రధానసంస్థ రైల్వేలు. ద్వితీయపంచవర్ష ప్రణాళిక [illegible] రూపాయల వెచ్చింపులో రు. 1125 కోట్లు రైల్వేల అభివృద్ధికి ఖర్చుచేయునున్నారంటే జాతీయ జీవనరంగంలో రైల్వేలప్రాధాన్యతను గ్రహించవచ్చు. 1956-57 సంవత్సరానికి పార్లమెంటులో ప్రవేశ పెట్టబడిన రైల్వేలబడ్జెట్ అన్నివర్గాలకు సంతృప్తి కలిగించిందనవచ్చును. 1960 నాటికి వస్తువుల రవాణాలో నూటికి 50 వంతులు, ప్రయాణీకుల ట్రాఫిక్‌లో నూటికి 15 వంతులు పెరుగుతుందని అంచనా. అదృష్ట్యా రైల్వేలఅభివృద్ధి అత్యంతావశ్యకం. ద్వితీయ ప్రణాళికా కాలంలో తేలగల రు. 50 కోట్లలోటును ఏటా 11 కోట్ల 60 లక్షలవంతున సర్‌చార్జి వేయుబడటం ఆక్షేపణీయంకాజాలదు. వస్తువులరవాణాపై రూపాయకు ఒక అణా చొప్పున సర్‌చార్జి విధించబడినదేకాని రైల్వే ప్రయాణీకులపై యెట్టిభారము వేయబడలేదు. అందులోనూ, ఆహారం, కాయధాన్యాలు, పత్రగ్రాసం, ఎరువులు, ఖద్దరు, వార్తాపత్రికలు మున్నగు ప్రజల నిత్యజీవితావసర వస్తువులకు సర్‌చార్జి వర్తింపజేయబడక పోవడం ముదావహమైనవిషయం. ఇంకా మరికొన్ని వస్తువులను దానికి బహిర్గతచడం అత్యవసరం. సాధారణంగా విద్యార్థులకు, తరితర ప్రయాణీకులకుపండుగులసమయంలోను, తిరుగుప్రయాణపుటిక్కట్లు వసతి కల్పించబడుతున్నది. రైళ్ళలో మూడవతరగతి రద్దుచేయాలనడం వుద్దేశ్యం మంచిదైనా, అందులో ఎక్కువ సౌకర్యాలు కల్పించకపోతే, దానివల్ల ప్రయాణీకులకు కలిగే ప్రయోజనంశూన్యం. రైల్వే పరిశ్రమ నిర్వహణలో కార్మికుల భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించడం సముచితమైన నిర్ణయమే. గత ఏడాది రైల్వేబడ్జెట్‌కన్నా యీ ఏడాది బడ్జెట్ అభ్యుదయకరమనుటలో ఎట్టి సందేహంలేదు.

తరుగు బడ్జెట్లు

వారంరోజులలో వరుసగా ప్రవేశపెట్టబడిన కొన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వాల బడ్జెటులన్నీ, బొంబయి మధ్యభారత్‌మినహా, లోటు బడ్జెట్‌లుగావడం గమనార్హమైన విషయం. బీహారురాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో రు. 20 కోట్లు పశ్చిమబెంగాల్ బడ్జెట్‌లో రు. 16 కోట్ల 69 లక్షలు, మధ్యప్రదేశ్ బడ్జెట్‌లో రు. 8 కోట్ల 82 లక్షలు, మద్రాసుబడ్జెట్‌లో 3 కోట్ల11లక్షలలోటు,ఉత్తరప్రదేశ్ బడ్జెట్ కూడా లోటుబడ్జెట్ కావడం — ఇట్లా వివిధ రాష్ట్రప్రభుత్వాలు లోటుబడ్జెట్లు ప్రతిపాదించడం—రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తలపెట్టిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలదృష్ట్యా ఆక్షేపణీయంగా పరిగణించవలసిందిలేదు. ద్వితీయ ప్రణాళిక [illegible] కాలంలో నిర్దేశింపబడిన ఆర్థికవిధానంకారణంగా లోటు పడినంతగా, ప్రభుత్వం ప్రణాళికా ప్రారంభంలోనే పన్నుల భారం పెంచకపోవడం ముదావహమే. రానున్న ఐదేండ్ల కాలంలో రు. 225 కోట్లు అదనపుపన్నుల ఆదాయాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సమకూర్చవలసివున్నమాట వాస్తవమైనా, రాష్ట్రాల పునర్నిర్మాణ సమస్యలవల్ల ఏర్పడిన అస్థిర వాతావరణంలో 1956-57 సంవత్సరపు బడ్జెట్లన్నీ తాత్కాలికంగా వ్యవహార నిర్వహణకు ఉద్దేశింప బడినవిగా తోస్తున్నవి. ఈ ఏడాది రాష్ట్రప్రభుత్వాల బడ్జెట్లధోరణి సమర్థనీయం కూడా. ప్రణాళికా నిర్వహణ విషయంలోనే గాక, అందులకవసరమైన ఆర్థికవనరుల సమీకరణలోకూడ సమయానుకూలంగా మార్పుచేసే పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టడం హర్షనీయంగా వుంది. వేరు యింతకుమించి రాష్ట్రప్రభుత్వాలు చేయగలిగినదేమీలేదుకూడ. ప్రస్తుత విధానమే అనుసరణీయం.

రాష్ట్రాల పునర్నిర్మాణ సమస్యలు

రాష్ట్రాల పునర్నిర్మాణానికి సంబంధించిన బిల్లు సిద్ధమైంది. ఈ బిల్లును రాష్ట్ర అసెంబ్లీలు చర్చించి కేంద్రప్రభుత్వానికి మార్చి [illegible] లోగా పంపవలసివుంటుంది. బీహార్‌ను పశ్చిమబెంగాలును కలిపి పూర్వప్రదేశ్ను ఏర్పరచడానికి బీహార్ అసెంబ్లీలో 150 మంది అనుకూలంగాను 25 మంది ప్రతికూలంగాను అంగీకరించబడింది. అట్లానే బెంగాల్ అసెంబ్లీకూడా తీర్మానించ వలసివుంది. కాని బెంగాలు రాష్ట్రంలో ఏర్పడిన ఉద్రిక్త పరిస్థితుల మూలంగా ఆ తీర్మానం వాయిదాపడినదంటే బీహార్-బెంగాలు విలీనీకరణ ప్రతిపాదన మరుగున పడింది. విలీనీకరణ గురించి మాట్లాడుతూనే అప్పుడే బి. సి. రాయ్ విడిపోయే అవకాశం గురించి ప్రస్తావించడం మూడుమూర్లు పడకముందే విడాకుల ఆలోచనవలె వుంది. రెండురాష్ట్రాలు పరస్పర సహకారంతో వ్యవహరించ లేకుండా వున్నప్పుడు రెండు

—కొనవ 12 పేజీలో

శ్రీ మవలంకర్ అస్తమయం

ప్రముఖ కాంగ్రెసు నాయకులు ప్రజాసభ అధ్యక్షులు అయిన శ్రీ మవలాంకర్ హృద్రోగంతో ఆకస్మికంగా మరణించారు. శ్రీ మవలాంకర్ గాంధీజీ ప్రారంభించిన అన్నిజాతీయోద్యమాలలో పాల్గొని పలుమార్లుకారాగారశిక్ష అనుభవించారు. 1938లో బొంబయి శాసనసభ అధ్యక్షులుగాను, 1946 నుండి కేంద్రశాసన తాత్కాలిక పార్లమెంటు అధ్యక్షులుగా, ప్రజాసభ అధ్యక్షులుగా వారు దేశంలో పార్లమెంటరీ వ్యవహారాలను హుందాగా పదవి గౌరవాన్ని ఇనుమడించే విధంగా నిర్వహించి ఖ్యాతిగడించారు. మవలాంకర్‌వలె పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయాలలో అనుభవజ్ఞులైనవారు దేశంలో అతికొద్దిమంది మాత్రమే. వారి ఆకస్మికమృతి ఇండియాకు, పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యానికి తీరనినష్టం. మవలాంకర్ మరణానికి సంతాపం తెలియజేస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతిని అందజేస్తున్నాం. వారి ఆత్మకు భగవంతుడు శాంతిని ప్రసాదించుగాక.

విజయవాడ - గుంటూరు - నెల్లూరు - మద్రాసు

లారీ (పార్సిల్) రవాణా

మీ వస్తువులు భద్రంగా చేరాలన్నా — మీ సామాను సకాలంలో అందవలెనన్నా — సరిమ రేట్లతో వెంటనే ఏర్పాటు చేసికోండి.
ముఖ్యంగా చెప్పతగినది: మీరు బుక్‌చేయు ప్రతి వస్తువుకు మేము జవాబుదారీగా వుంటున్నాము. మా ఆల్‌ప్రూఫ్ లారీలో ఒకసారి మీ సామాను తెప్పించుకొని చూడండి.

యు. బి. యస్. లిమిటెడ్, నెల్లూరు

— గోడవున్ ఆఫీసులు —

[illegible] : [illegible] — : [illegible] 32.
[illegible] : 22/190 - కన్నవారితోట : ,, 171.
మద్రాసు : 162, - [illegible] : ,, 1410.
[illegible] : [illegible]

నెల్లూరు పల్లెపట్లు

ఇతరపప్పుకు రంగుబూసి కందిపప్పు క్రింద అమ్మినందుకు జుల్మానాలు

అర్బన్‌బ్యాంకు సెక్రెటరి

నేతిలో వీడి రు 100 జుల్మానా

శ్రీ కస్తూరిదేవి పాఠీ ప్రాథమిక విద్యాలయం

నెల్లూరు

వా మైన్ లీజు

వాకాటి వీరారెడ్డి ధర్మశాల

బాలిరెడ్డి సవాది

సమాధి అభివృద్ధి

బాలిరెడ్డి ఆసుపత్రి

కొడవలూరు లక్షదీపారాధన

నెల్పూటాక్సు: వర్తకుల నిరసనం

ఎదురుగా కూర్చొని ఉన్నవారు ... శ్రీ ... గారు ...

32 వాతల కేసు

పెన్నవంతెనపై బాలికవిూద దౌర్జన్యం

డాక్టరు మోడిగారు

నెల్లూరు నడిరోడ్డుహత్యా కేసులో ముద్దాయికి ద్వీపాంతరవాసం

నెల్లూరు నడిరోడ్డు హత్యకేసులో శిక్ష

ఖూనీకేసు త్రోసివేత

అధికారవర్గం

రెండవ కారు

మోపూరు ధర్మసంపం

సంఘపరమైన మంత్రి అభ్యర్థి

13500 ఎకరాలు రెండవ పంటసాగుకు అనుమతి

ఉండేల మాలకొండారెడ్డికి బహుమానం

భారత సేవక్ సమాజ్

లక్ష్మీప్రైజు కేసు త్రోసివేత

వావిళ్ల మరణశాసనం

పెద్ద డాక్టరింట్లో టీపార్టీ

రైల్వే ప్రమాదం

సిద్దిపురం కాలని

నేతాజీ విగ్రహం

నెల్లూరు బజారు

ఆంధ్రభాషతరంగాలు

మీరు తరగతులకూ అందుబాటు!

భారతి మార్టు

జనవాణి రైతు చందా

సంవత్సరం చందా	6–8–0
అర్ధ సంవత్సరానికి	3–8–0
విడిప్రతి	0–2–0

గుత్తి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 413 of 54. E. P. 33 of 56.

పాయ్యం లక్ష్మమ్మ. పా॥ సుబ్బి —వాది.

కె. ఫక్రుద్దీన్ సాహెబు, సా॥ సుబ్బి—ప్రతివాది.

నోటీసు:- పై నెంబరులో ప్రతివాదియొక్క స్థిరాస్తియందు యున్న పై నెంబరు డిక్రీబాకీకి గాను 4–4–1956 తేది పగలు 11 గం॥కు పైకోర్టువారి చేతను వేలం వేయబడును. గనుక ఆక్షేపణలున్నవారు తెలుపుకోవలెను.

—ఆర్. వెంకటేశ్వరావు - వాదివకీలు.

ప్రొద్దుటూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసలు నెం 325/49 వ E. P. నెం 270/55 వ

పాలూరు సుబ్బరాయుడు —వాది.

(1) కలవల పెద్దరంగస్వామి (2) కలవల రంగనాయకులు ... —ప్రతివాదులు.

యీ నెంబరులోని ప్రతివాదుల తాలూకు ఆయకం బాఖలా స్థావరాస్తి పై కోర్టువారిచే 15–3–1956 తేదిన వేలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:- జమ్మలమడుగు గ్రామంలో 5-వార్డు డోరు నెం 203 వ గల యింటికి చెకుబంది. గ్రంధి లక్ష్మీనారాయణ యింటికి: [తూ] పల్లెపుకోద్దురు [ప] ప్రతివాదుల యింటికి [ఉ] డి. నారాయణరావువగైరాల యింట్ల కొడ్డివాకిండ్లరస్తాకు [ద] యీలోనైన రెండుఅంకణముల పాడుగలమిద్దె. పై మహాడి దేళ్లు. —పి. భీమరావు - వాదివకీలు.

ఇర్రిగేషను, విద్యుచ్ఛక్తి

(3 పేజీ తరువ)

గల నదీప్రాజెక్టులు, ట్రాన్సుమిషను లైనులు వేయబడ్డాయి. తొలిపంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో ప్రస్తుత ట్రాన్సుమిషను లైనులు రెండవ ప్రణాళికలో పెట్టింపు చేయబడ్డాయి. 1951 లో విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యాలుగల నగరాలు, గ్రామాలు కలిపి 3687. తొలి పంచవర్ష ప్రణాళిక అఖరునాటికి ఆ సంఖ్య 6,500 కాగలదు.

రానున్న 10 సంవత్సరాలలోనూ, విద్యుదుత్పాదక శక్తిని సాలీనా నూటికి 20 వంతులు చొప్పున పెంపొందించాలని అంచనా వేయబడింది. అంటే 1966 నాటికి నిర్ణయించబడిన లక్ష్యం సుమారు 70 లక్షల కిలోవాట్లగంటలు. అంటే రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక గడువు పూర్తి అయ్యేవరకు 68 లక్షల కిలోవాట్ గంటల విద్యుచ్ఛక్తిని పెంపొందించవలసి ఉన్నది. 1955-56, 1960-61 సంవత్సరాల మధ్య 34 లక్షల కిలోవాట్ గంటలలో 24 లక్షల కిలోవాట్ గంటలు ప్రభుత్వ రంగం నుంచి, 2,00,000 కిలోవాట్ గంటలు విద్యుచ్ఛక్తి కంపెనీలనుంచి, 3,00,000 కిలోవాట్ గంటలు పారిశ్రామిక సంస్థలనుంచి వస్తాయి కాగలదు. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక క్రింద విద్యుచ్ఛక్తి అభివృద్ధికి 42 పథకాలు అమలుపరచబడగలవు. అందులో 23 జల విద్యుచ్ఛక్తి, 19 ఆవిరి విద్యుచ్ఛక్తి కేంద్రాలు. రానున్న అయిదు సంవత్సరాలలోనూ, నగరాలు విలసిల్లుతాయి. విదేశాలనుంచి 25 నుంచి 50 యూనిట్లవరకూ వుండగలదు. తొలిపంచవర్ష ప్రణాళిక పూర్వం దేశంలో విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి 66 కోట్ల కిలోవాట్లగంటలు. అది 1955–56లో 110 కోట్లు. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక అఖరుకి 220 కోట్ల విద్యుచ్ఛక్తి గంటలు కాగలదు.

వికేంద్రీకరణ పద్ధతిలో పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చేయడానికి వ్యవసాయాభివృద్ధిని భాగర్భ జలనిధులను వినియోగించుకోడానికి చిన్న నగరాలలోనూ, గ్రామాలలోనూ విద్యుచ్ఛక్తి సదుపాయాలు కల్పించడం అత్యవసరం. తొలి పంచవర్ష ప్రణాళిక అఖరునాటికి 20 వేలకు పైజనాభాగల నగరాలలో నూటికి 95 వంతులు విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. అయిదు వేలనుంచి ఇరవై వేల వరకూ జనాభాగల నగరాలన్నింటికీ విద్యుచ్ఛక్తి సదుపాయాలు సమకూర్చడం ద్వితీయ ప్రణాళికయొక్క లక్ష్యం. అట్టి చిన్న పట్టణాలు నాలుగువేలదాకా వున్నాయి. వాటిలో నూటికి 40 వంతులకు మాత్రమే విద్యుచ్ఛక్తి సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. రెండవ ప్రణాళిక కాలంలో ఆ నగరాలలో నూటికి 80, 90 వంతులకు ఆ సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేయబడతాయి. రెండవ ప్రణాళిక క్రింద 7,500 నగరాలకు పట్టణాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయబడుతుంది. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక అఖరున విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యాలు పొందే నగరాలు గ్రామాల సంఖ్య, జనాభావారిగా యీక్రింది జాబితాలో యివ్వబడింది.

జనాభా	1951 జనాభా లెక్కల ఆధారంగా, నగరాలు పట్టణాల సంఖ్య	1956 మార్చిలో విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యాలు పొందిన వాటిసంఖ్య	1961 మార్చిలో విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యాలు పొందే వాటిసంఖ్య
లక్షకుపైగా	73	73	73
లక్షనుంచి 50 వేల వరకూ...	111	111	111
50 వేలనుంచి 20 వేల వరకూ...	401	366	400
20 వేలనుంచి 10 వేల వరకూ...	856	450	816
10 వేలనుంచి 5 వేల వరకూ...	3101	1000	2600
5 వేలకుతక్కువగా	5,56,565	4500	10,000
	5,61,107	6,500	14,000

ప్రజా సహకారం

ఇరిగేషను, విద్యుత్ పథకాలు ప్రజాసహకారాన్ని పొందడానికి కొన్ని అవకాశాలను కల్పిస్తున్నాయి. జాతీయ అభివృద్ధికార్యక్రమాలలో ప్రజలస్వచ్ఛంద సహకారం అత్యవసరమైనది. కార్మిక సహకార సంస్థలు గ్రామీణులకు ఆదాయాలను, ఉద్యోగసదుపాయాలను పెంపొందించడానికి తోడ్పడగలవు. అభివృద్ధి విధానాలద్వారా ప్రాజెక్టులనిర్మాణ వ్యయం కొంతవరకూ తగ్గించవచ్చును. ఇరిగేషను కార్యక్రమాలు సామర్థ్యంగా అమలుజరిపి, పంటల మార్పిడి ద్వారా వ్యవసాయ క్షేత్రాన్ని అభివృద్ధి చేయవచ్చును. చిన్న తరహాపరిశ్రమలకు విద్యుచ్ఛక్తిని ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తే చేతివృత్తులవారి ఉద్యోగ సదుపాయాలను పెంపొందించడానికి తోడ్పడగలదు.

ద్వితీయ ప్రణాళికలో ఇరిగేషన్, విద్యుచ్ఛక్తి అభివృద్ధి

రాష్ట్రం ద్వితీయ ప్రణాళిక ద్వితీయ ప్రణా

రాష్ట్రం	కింద ఆదనంగా చేయబడేలోకి రాగలవిస్తీర్ణం వేల ఎకరాలలో	దీనికింద అదనంగా లభించగల విద్యుచ్ఛక్తి కిలోవాట్లలో
ఆంధ్ర	290	1,40,300
అస్సాం	చిన్న చిన్న జలాధారాల ద్వారా సాగులోకి తేబడును	21,500
బీహారు	1140	205000
బొంబాయి	1000	425000
మధ్యప్రదేశ్	400	193000
మద్రాసు	140	287000
ఒరిస్సా	1600	247800
పంజాబు	1700	546000
ఉత్తరప్రదేశ్	1310	302000
పశ్చిమ బెంగాలు	1270	241500
హైదరాబాదు	610	75000
జమ్ము-కాశ్మీరు	120	11000
మధ్యభారత్	300	50000
మైసూరు	200	47000
పెప్సు	250	భాక్రానంగల్ నుంచి వచ్చే విద్యుచ్ఛక్తి
రాజస్థాన్	1100	72800
సౌరాష్ట్ర	40	50,000
తిరువాన్కూరు కొచ్చిన్	140	161000
అజ్మీరు	14	170
భోపాలు	12	5000
కూర్గ్	3	మైసూరునుంచి వచ్చిన విద్యుచ్ఛక్తి
ఢిల్లీ	21	భాక్రానంగల్ నుంచి వచ్చినవిద్యుచ్ఛక్తి
హిమాచల్ ప్రదేశ్	20	3100
కచ్	36	6300
మణిపూర్	చిన్న చిన్న జలాధారాలద్వారా సాగు.	340
త్రిపుర	చిన్న జలాధారాల ద్వారా సాగు	400
వింధ్యప్రదేశ్	68	23000
పాండుచేరీ	6	మద్రాసునుంచి వచ్చిన విద్యుచ్ఛక్తి
ఈశాన్య సరిహద్దు ప్రాంతం	చిన్నచిన్న జలాధారాల సాగు	1150
మొత్తం	11850	3121960*

* విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా పరిశ్రమలలో కొన్ని సంస్థలు నెలకొల్పిన పెద్దపెద్ద యంత్రాల సామర్థ్యంకూడా ఇందులో చేరింది.

* కొన్ని పరిశ్రమలు స్వయంగా ఉత్పత్తి చేసుకోగల 3 లక్షల కిలోవాట్ల విద్యుచ్ఛక్తి పరిమితి ఇందులో చేరలేదు.

సౌందర్యోపాసకులకు నూతన కానుక!

అశోకా రాయల్ టాల్కం పౌడర్ డీలక్సు

నూతనం గాలియా సైజు పౌడర్—మేలురకం వస్తువులతో నిర్మించబడి తయారైనది. అంటే నూతనకోశ్యాసుగంధం, చల్లదనం, తాజాదనం, సరిసమతో మనదనానికి మీకు సహాయపడుతుంది. నేడే ఉపయోగించుడు.

అందమైన 2 సైజుల డబ్బాలలో దొరకును. వెంటనే మీ డీలరును విచారించుడు.

విజయా కెమికల్సు - మద్రాసు-7.

పిల్లల లివరు, స్ప్లీన్ వ్యాధులకు

జమ్మి వారి 'లివర్ క్యూర్'

మా ఖాతాదారుల సౌకర్యానికి, లాభానికి ఈదిగువ కనపరచిన ప్రదేశాలలో ప్రతి మాసం నిర్ణీత తేదీలలో, సలహాలుపొందుటకు మా డాక్టరు అందుబాటులో వుందును.

గమనిక:- ప్రతి ప్రదేశములో సలహా: ఉదయం 9 గంటల నుండి 11 గంటల వరకు సా॥ 3 గంటల నుండి 5 గంటల వరకు పొందవచ్చును.

ప్రదేశము	తేది			అడ్రసు
బంగాలు	6	తేది (ఉ॥)	8 to 10	తాత జాలయ్యశెట్టి మందులషాపు
నెల్లూరు	6	(సా॥)		సి. ఆర్. గోపాల్ బ్రదర్సు, ట్రంకురోడ్డు.
సికింద్రాబాద్	8	(ఉ॥)		డి. జె. పరీఖ్ & కంపెనీ, జామ్మానుసీదు.
హైదరాబాద్	9	(ఉ॥)		డి. జె. పరీఖ్ & కంపెనీ, కోటిదెస్సీరోడ్డు.
కొత్తగూడెం	10	(సా॥)		నరేంద్రుల రంగయ్య & సన్సు, స్టేషన్‌రోడ్డు.
ఖమ్మంమెట్టు	11	(ఉ॥)		కాకేటి బాలయ్య & సన్సు, పత్రిం, ఖాజీపూర్.
తెనాలి	12	(ఉ॥)		కన్యకా పరమేశ్వరి పత్రిం,
గుంటూరు	14	(ఉ॥)		మెడికల్ స్టోర్సు, కొత్తపేట.
మసిలీపట్నం	16	(ఉ॥)		ఆనందఫార్మసీ మందులషాపు, మెయిన్‌రోడ్డు.
రాజమండ్రి	19	(ఉ॥)		పిన్నింటి & కంపెనీ, మెయిన్‌రోడ్డు.
విజయనగరం	20	(ఉ॥)		ప్రసాద్ & సన్సు & కంపెనీ, మందులషాపు.

జమ్మి వెంకటరమణయ్య అండ్ సన్సు,

రాజమహేంద్రి, (లీలామహల్ సమీపం) గవర్నరుపేట, విజయవాడ.

హెడ్‌ఆఫీసు: రాజమహేంద్రి.

విజయవాడ.

చిత్రజగత్ : మల్లార్

ప్రశ్నోత్తరావళి

అన్ని ప్రశ్నలు సినిఎడిటర్, జమీన్ రైతు, 17 (రూమ్ నెం. 6) వల్లీశ్వర్ రోడ్డు మద్రాసు 17 అనే అడ్రసుకు పంపవలెను. ప్రశ్నలు చిత్రపరిశ్రమకు సంబంధించి, నవ్యమైనవిగా వుండవలెను. —సం. జ. రై.

బి. నారాయణరావు — కాకినాడ

ప్ర: కళాకారులు చిత్రాల్లోగీచిన సుందరీమణుల్ని, హంపి, మహాబలిపురం, అజంతా, ఎల్లోరాశిల్పాల్లోని స్త్రీమూర్తుల్ని; దేవాలయాలలోని అర్ధనగ్న సుందర విగ్రహాల్ని చేసినా స్త్రీలని; కవిపుంగవులోని శృంగార కల్పనల్ని-బహిరంగంగా చూస్తున్నాము కదా. సినిమా కళలో అంత ప్రాధాన్యత ఉండగా లేంది చిత్రాల్లో ఉంటే నేం?

జ: అంత చక్కని శారీరక శిల్పంవున్న ఆడది ఈ శతాబ్దంలో ఉండేకదా. కృత్రిమ కల్పనలో రూపొందుతున్న ఫిలింతారల్లో "సెక్సు" ఉండనడం అపచారం అవుతుందేమో! అంత కళాత్మక శారీరక శిల్పం ఉన్నతార ఏదీ? కళ కవిత్వం వేరు. చిత్రం వేరు.

* * *

వి. వి. జగన్నాథ్ — కర్నూలు

ప్ర: నేను ఫిలిం నటుణ్ణికావాలి. సంవత్సరాలుగా మద్రాస్‌లోకూర్చుని డబ్బు ఖర్చుపెట్టలేను. పాండీబజార్ చెట్లనీడల్లో సోమరిగా కాలక్షేపం చేస్తూ మంచిరోజు వస్తుందని నిరీక్షణలు లెక్కించలేను. ఏమైనా వైరాగ్యచిట్కా సెలవిస్తారా?

జ: సారీ నేను వైరాగ్యనికాదే!!

* * *

ప్రసాదరావు కె. — సూళ్లూరుపేట

ప్ర: యవ్వనశ్రీ గలిగివుండి ఉత్తమనాయికా లక్షణ లక్షితలయిన తారామణుల పేర్లు కావాలి.

జ: భానుమతి, అంజలి, వరలక్ష్మి, కృష్ణవేణి, సావిత్రి...........!!!

* * *

ప్ర: నాగయ్య ఇన్ని సంవత్సరాలనుంచి అన్ని చిత్రాల్లో నటిస్తున్నారుకదా. ఒక్క స్టుడియో అయినా కట్టలేకపోయాడే మండీ?

జ: వెన్నపూసామనసూ, కన్నతండ్రిప్రేమా- ఆయనలో ఓపాలుఎక్కువ వుండి ఆయన గుణాన్ని మింగివేశాయి. ఈనాడు ఆయన స్వంతచిత్రాన్ని నిర్మించడానికే యాతన పడుతున్నారు.

* * *

నారాయణశాస్త్రి — మద్రాస్

ప్ర: "ఫేబ్యులస్ సినెట" చిత్రంలో ద్వంద్వ పాత్రాభినయంగల నాయకి పాత్రని-భరణీవారు "వరుడుకావాలి"లో ఎవరు నటిస్తున్నారు?

జ: 'చండీరాణి' భానుమతే!

* * *

సి. వి. కె. రెడ్డి — బుచ్చి

ప్ర: క్లాసికమీడియన్ అని పేరుపొందిన రమణారెడ్డి ప్రస్తుతం ఎందులో నటిస్తున్నారు.

జ: 'ఏదినిజం' 'వరుడుకావాలి' మొదలైన చిత్రాల్లో నటిస్తున్నారు?

* * *

ప్ర: వలవను మంత్రిచిత్రం విడుదల ఎప్పుడు?

జ: ప్రస్తుతం షూటింగ్ జరగడంలేదు.

సి. కనకయ్యశెట్టి — గూడూరు.

ప్ర: యస్. వి. రంగారావు సర్వాధికారిత్వం ప్రదర్శించటం చెయ్యగలరంటారా మీ అభిప్రాయం ఏమిటండీ?

జ: చాలా చిత్రమైన సెలక్షన్. అంతకంటే విచిత్రమైంది లక్ష్మీరాజ్యం చంద్రమతి వేషం వెయ్యడం. సత్యహరిశ్చంద్రలో ఒక్కనైనా హరిశ్చంద్రుడు పాత్రని. స్టేజీమీద డైలాగ్ డెలివరీతో పాత్రానిర్వహణ చేస్తున్న రంగారావు ఎలా నిర్వహిస్తాడో చూడ్దాం.

* * *

యస్. విశ్వనాథం — విజయవాడ.

ప్ర: 'పిల్లల చిత్రాలు' 'పిల్లల చిత్రాలు' అంటున్నారేకాని ఒక్కరూ ఒక్క చిత్రాన్నయినా తియ్యరేమండీ?

జ: చిత్రనిర్మాణం లక్షలతోపని. సాధారణమైన తెలుగునిర్మాత పిల్లలచిత్రం తియ్యడానికి ముందంజ వెయ్యలేడు. లేనివ్యాపారం తెచ్చిపెడుతుందేమోనన్న అనుమానం అతన్ని [illegible] కృంగదీస్తుంది. విజయ, సారథి, భరణి, ప్రకాష్ మొదలైన స్టేండింగ్ సంస్థలు ఇందుకు పూనుకోవల్సివుంది. నాగయ్య, ప్రకాశరావు, హెచ్. యం. రెడ్డి, రంగా, డి. యల్. లాంటి వ్యక్తులు ఇందుకు కృషిచేయగలిగితే. మన బాలలకి చక్కటి చిత్రాలు వస్తాయి.

నారాయణరావు — మార్టేరు.

ప్ర: నేను జమునని ప్రేమిస్తున్నాను. దానికి తగిన సలహా చెప్పి పుణ్యం కట్టుకుంటారా?

జ: రావూరికి కొంచెం పత్రిక దగ్గర పెట్టుకొని ప్రశ్నలు వ్రాయండి. లేకపోతే ప్రమాదం జరిగి పోగలదు.

కె. రామారెడ్డి — సూళ్లూరుపేట.

ప్ర: బైబిలులోవున్న 'సెంసన్ డలీలా', 'క్వోవాడిస్' 'సైన్ ఆఫ్ క్రాస్' లాంటి కథల్ని భారీఎత్తున నిర్మిస్తున్నారు కదా. మనవాళ్లుకూడా భారత, రామాయణ, భాగవతాది పౌరాణిక గ్రంథాలలోని ఇతివృత్తాలను ఎందుకు నిర్మించకూడదు?

జ: అలాంటి సెలక్షన్, అంతశ్రద్ధ, అంత డబ్బు..ఉంటే సరి!!

పంచాంగం

దేశము

1957 ఫిబ్రవరి 29 వేకువజాము, శనిరాహువుల, వృశ్చికరాశిన యున్నందున, దేశమున సర్వవిధముల భయోపద్రవములు కలుగుచునే యుండును.

శివరాత్రి

మార్చి 10 తేదీ మహాశివరాత్రి.

మార్చి తిథులు

3 శని	సప్తమి	తె	6-3 గం. వ.
4 ఆది	అష్టమి		పూర్తి
5 సోమ	అష్టమి	ఉ	7-41 గం. వ.
6 మంగళ	నవమి	ఉ	9-28 గం. వ.
7 బుధ	దశమి	ప	11-23 గం. వ.
8 గురు	ఏకాదశి	ప	1-15 గం. వ.
9 శుక్ర	ద్వాదశి	ప	3-1 గం. వ.

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

సినిమా వార్తలు

మల్లార్

భారత ఫిలిమ్స్ డివిజన్ వారికి-ప్రఖ్యాత దర్శకుడు బిమాల్ రాయి-ఎనిమిది వేల అడుగుల పొడవులో శాక్యమహర్షి అయిన గౌతమ బుద్ధుని జీవితాన్ని డాక్యుమెంటరీ చిత్రంగా తీసి యిస్తున్నాడు. బౌద్ధారామాలనూ, బౌద్ధ శిల్పాలనూ, శాసనాలనూ ప్రత్యేకంగా పరిశీలించుకొంటూ; బర్మా, ఇండోనేషియా, జావా, సిలోన్ మొదలైన దేశాలను పర్యటిస్తూ, బిమాల్ రాయ్ నిర్మిస్తూన్న ఈ డాక్యుమెంటరీ బౌద్ధచరిత్రకి వ్యాఖ్యానాన్ని చేకూర్చి, భారతచరిత్రకి ప్రపంచములో ఎనలేని కీర్తిని గడిస్తుందని చాలామంది ఆశిస్తున్నారు.

* * *

మన డిస్ట్రిబ్యూటర్ల తెలివితేటలు అమోఘంగా వుంటున్నాయి. ఈనాడు పద్యాలు వినాలన్న కుతూహలం ఎక్కువైందికాబట్టి నిర్మాణంలోవున్న ఒక సాంఘిక చిత్రంలో కొన్ని పద్యాల్ని ప్రవేశపెట్టమన్నాడట ఒక డిస్ట్రిబ్యూటర్.

* * *

రాజశ్రీ ఫిలింస్ వారి 'దాంపత్యం' చిత్రములో శ్రీమతి జి. వరలక్ష్మిని మళ్లీ పెళ్లికూతురు వేషంలో చూడవచ్చు. పెళ్లికొడుకెవరో తెలుసా? విజయకుమార్.

* * *

దర్శకుడు నిర్మాతా అయిన బి. ఏ. సుబ్బారావు "పిల్లకావిపిల్ల" అన్న సాంఘిక చిత్రాన్ని నిర్మించబోతున్నారు.

* * *

ఆనాటి రత్నమాల చిత్రాన్ని భరణీవారు ఈనాడు తమిళంలో నిర్మించాలని అనుకుంటున్నారు. పాతమీద మోజులావుంది.

* * *

బి. యన్. రెడ్డి దర్శకత్వాన పొన్నలూరి బ్రదర్స్ నిర్మిస్తున్న "భాగ్యరేఖ" చిత్రం ప్రారంభించబడింది. ప్రస్తుతం మొదటి సెట్టులో షూటింగ్ జరుగుతోంది.

* * *

ఏ. వి. సుబ్బారావు నాలుగయిదు చిత్రాల్లో బుక్ అయ్యాడు. సారంగధర, హరిశ్చంద్ర, శశిరేఖా పరిణయం మొదలైన చిత్రాల్లో కంపనదొర సుబ్బారావుని మళ్లీ ప్రేక్షకులు చూడొచ్చు.

* * *

శశిరేఖాపరిణయం చిత్రాన్ని మళ్లీ విజయావారు నిర్మించడానికి పూనుకున్నట్లు తెలుస్తుంది. బాలఅభిమన్యుడుగా 'ఆనంద్' అనే చిన్నవాణ్ణి వీరు బుక్ చేసుకున్నారు. ఈ ఆనంద్ — జి. వరలక్ష్మి చంద్రమతిగా నటిస్తున్న తమిళ హరిశ్చంద్రలో లోహితాస్యుడుగా నటిస్తున్నాడు.

* * *

[illegible] వారి 'బాలనాగమ్మ' చిత్రానికి ప్రస్తుతం షూటింగ్ జరగడంలేదు. [illegible] 'బాలనాగమ్మ' పని జరగడంలేదు. [illegible] "సలిదను యంత్రి" చిత్రంకూడా షూటింగ్ జరగడంలేదు.

మంచిజాతుల కోళ్లు

లెగహార్నులు, బ్లాక్ మైనార్కాలు, ఎర్రరంగు అస్ట్రలార్పు (నల్ల రంగులు), [illegible] రాక్స్ ([illegible]), [illegible] కోడిగ్రుడ్లు, పిల్లలు సరసమైన ధరలకు లభించును.

Ch. హనుమంతరావు.
[illegible]కోట — నెల్లూరు.

కోడెపోయింది

చక్కటి [illegible], [illegible], కంటి [illegible] తెల్లని [illegible], మెడమీద దారము, [illegible] 6 సంవత్సరాల కోడె. ఇనమడుగునుండి 15 రోజులనుండి తప్పించుకుని పోయింది. పట్టిచ్చిన వారికి రూ. 25/- లు యిస్తాం. —సు[illegible] భావనారాయణ, ఇనమడుగు - కోవూరుతాలూకా, నెల్లూరుజిల్లా.

గుత్తి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 175 of 50. E. P. 474 of 55,

సీలారి మల్లయ్య ... —వాది.
రాసర్ చిన్నారాయణవగైరా —ప్రతివాదులు.

యీ నెంబరులో సదరు డిక్రీ దాఖలా ప్రతివాదుల యొక్క స్థావరాస్తులు 4-4-1956 తేదిన పై కోర్టువారి సమక్షమున వేలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:- అనంతపురం జి॥ తాడిపత్రి సబ్ డి॥ లో చేరిన అమ్మలదిన్నె గ్రామము పొలంలోని ప్రతివాదుల స్వాధీనానుభవంలోవుండే స్థావరాస్తుల వివరము:.

ఖాతా. సర్వే యె. సెం. తరం.

(1) కమ్మరిఇనాం హెంద్ 62 6—0 రు 5-4-0
(మైకాపిన) (కొండాపురంచేను)

(2) సత్రీ గ్రామంలోని యింటికి చెక్కుబంది. [తూ] కాపరి సుబ్బయ్య యిల్లు [ప] సొంత స్థలము బచ్చలకొట్టి [ఉ] రస్తా పంచట ఆరుగులు [ద] పెద్దమ్మను చేసే స్థలం. యీ చెక్కుబంది లోనైన 4 దూలాలుపారు పంచటనుంగులుగల యిల్లు.

—యస్. పార్థసారథి, వాదిఅడ్వకేటు.

ఒంగోలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

సూటు 678 of 42. E. P. 18 of 55.

వలివారి శేషయ్య —వాది.
వలివారి రామయ్య }
కుమార్తె రోజులు } —ప్రతివాదులు.

యీ నెంబరు యిచ్చేవారు దాఖలా ఆస్థి కోర్టువారు వేసిన కిమ్మత్తులు తగ్గించవలెనని E. A. నెం 1125/55 గల పిటీషన్ పెట్టినందుకు నోటీసులను వ్యక్తిగ్గాగా యిచ్చి పర్యాయములు నోటీసులు జారీకానందున పేపరులో ప్రకటన చేయుటకు ఉత్తర్వు చేయుచూ 14-3-1956 తేదికి వాయిదా వేసినారు. గనుక ఆ రోజున పగలు 10 గం॥కు పై కోర్టుకు హాజరై మీ ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలయును.

—టి. యం. సుబ్రహ్మణ్యంపంతులు,
వాదిప్లీడరు.

నెల్లూరు జిల్లాజడ్జి కోర్టులో

అసలు నెం 24/1955 రు.

దక్కా వెంకటసుబ్బారెడ్డి —వాది.
(15) నెల్లూరు కామమ్మ వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

వాది దావా భూములు పంపకము నిమిత్తము [illegible] వేసి వున్నారు. 15-వ ప్రతివాదియగు నెల్లూరు కామమ్మకు నోటీసు గాను 12-3-56 తేదికి వాయిదా వేసినారు. గనుక ఆరోజు పగలు 10 గం॥కు పై కోర్టుకు హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలయును.

—సి. సుబ్రహ్మణ్యం[illegible]–వాదిఅడ్వకేటు.

వెనుకబడిన జాతులవారు సుసంఘటితులు కావాలె!

—శ్రీ మోర్ల యానాదయ్యగారి విజ్ఞప్తి

నెల్లూరుజిల్లా వెనుకబడిన జాతుల సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ మోర్ల యానాదయ్యగారు యీ క్రింది విజ్ఞప్తి గావిస్తున్నారు -

సృష్ట్యాదిలో సమష్టిజీవనం జేస్తుండిన ఆదిమ మానవులు, విజ్ఞానం పెరుగుతున్నకొద్దీ రాను రాను సమష్టితత్వం దిగజారి వ్యక్తిత్వం పైకి రావడం, వ్యక్తిలాభాలు ఎక్కువగావడం, మానవులు ప్రత్యేకసంఘాలుగా ఏర్పడసాగాయి. మతాలని, వర్ణాలని, [illegible] సంఘంలో అంతశ్శాఖలేర్పడినవి. రానురాను అవే కులాలుగా మారినవి.

కులాల పేర్లు వారివలంబించియుండు వృత్తుల పేర్లగావున్నవి కాని ఆకార ప్రకారాదులలో వీరంతా ఒకే మానవజాతివారు, ఆ కులాల పేర్లకు ప్రత్యేకత ఏమీలేదు. వీరిలో కొందరు అగ్రకులజులని, హీనకులజులని వ్యవహరింపబడుచున్నారు. కులతత్వం యీ విధంగా మానవసంఘానికి తీరని మచ్చయ్యింది. హీనకులజులనబడేవారిలో అధిక సంఖ్యాకులు వెనుకబడిన జాతులవారై యున్నారు.

వెనుకబడిన జాతులకు విజ్ఞప్తి

మనం వెనుకబడియున్నాం అంటే కేవలం ఆర్థిక, విద్యావిషయక, రాజకీయరంగాల్లో వెనుకబడియున్నామేగాని మానవత్వానికి అవశ్యమగు సౌశీల్యము, పరోపకారము, ఉదారత, కష్టసహిష్ణుత, నాగరికతదానిలో సంతృప్తినొందుట, విశ్వాసము మొదలగు సుగుణాలలో అగ్రవర్ణాలకంటే ఉన్నత స్థితిలోనేయున్నాము. మనమెంత దారిద్ర్యభారాన్ని సహించాల్సివచ్చినా నలిగిపోతున్నా మానవసంఘ కళ్యాణానికి చేయవలసిన మన ధర్మములనుమాత్రం మనం పాలిస్తూనేవున్నాము. పై వాక్యాలకు ప్రమాణం నేడుమనం నిర్వహిస్తున్న కార్యకలాపాలే.

మనదేశ జనసంఖ్యలో దాదాపు సగం మనమేవున్నాము. మనంలేకపోతే యీ దేశమే లేదు. సంఘంలో ప్రధానపాత్రను, బాధ్యతలను నిర్వహిస్తున్నాం. నాగలిదున్నేది మనం, పంటలు పండించేది మనం, పశుపాలకులంమనం, మానవులకు చీనిచీనాంబరాల్ని, దివ్యహర్మ్యాల్ని నిర్మించి యిచ్చేదిమనం, కొండలను భూగర్భాలను ఛేదించి ఐశ్వర్యాన్ని వృద్ధి చేసేదిమనం, మానవజీవితావసరాలకు సమస్త వస్తుజాలమును సృష్టించి యిచ్చేదిమనమే. భోగభాగ్యాలకు ఐశ్వర్యాభివృద్ధికి సృష్టికర్తలమై యుండియుకూడా, ఆకర్మ దరిద్రులమై అన్నిసుఖములకు దూరమైయుండేది కూడా మనమేనన్న విషయం విస్మరించరాము.

సంఘంలో యీ భేదభావాలను తొలగించుటకు సర్వమానవ సౌభ్రాతృత్వాన్ని సంస్థాపించుటకు కొన్నిప్రయత్నాలు జరిగాయి. అవి సఫలీకృతంకాలేదు. మధ్యకాలంలో జమీందారీ పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలక్రింద మనం అణగద్రొక్కబడ్డాం.

విదేశీ పాలనలో కొందరి విద్యాధికుల కృషి ఫలితమువల్లగా వెనుకబడిన వర్గాల సమస్య గుర్తింపబడడం, ముఖ్యంగా అస్పృశ్యతా [illegible] ప్రధాన ఆశ లాంఛనంగానే జరిగింది. విద్యావిషయకంగా వెనుకబడినజాతుల సముద్ధరణకు బ్రిటిష్ పాలకులు కొన్ని సావకాశములేర్పరచారు, కాని కార్యరూపందరించలేదు. అందుకు మన కృషిలోపమే కారణమనక తప్పదు.

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ హయాంలో, వెనుకబడినజాతుల సంఘాలు సల్పిన నిరంతరాందోళన, కృషిఫలితంగా, వెనుకబడినజాతుల సమస్యలు ప్రజల ప్రభుత్వ దృష్టిని ఆకర్షించినవి. వెనుకబడిన జాతుల సముద్ధరణ భారత రాజ్యాంగ చట్టంలో 340 సూత్రంలో పొందుపరచబడింది. తదనుగుణ్యంగా వెనుకబడిన జాతులకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలిగింప సంకల్పించి ఒకకమీషనును కాకా కలేల్కర్ అధ్యక్షతన ఏర్పాటుచేసి భారతదేశము మొత్తంలో వెనుకబడిన వారిస్థితి గతులు విచారింప జేసినారు. కలేల్కర్ కమీషన్ 1955 మార్చిలో తన రిపోర్టును ప్రభుత్వానికి అందజేసారు. ఆకమీషన్ సిఫార్సులు యిప్పటికి అమలు జరగలేదు.

ప్రభుత్వంపై వత్తిడితెచ్చిన నిమ్నజాతుల వారికిమాత్రం ఉద్యోగాలు, శాసనసభలలోను రిజర్వేషన్ యిచ్చియున్నారు. మనకట్టి రిజర్వేషన్ లేదు. 1953–54 సంవత్సరాలలో భారత ప్రభుత్వం వెనుకబడిన జాతుల సముద్ధరణకై కేటాయించిన గ్రాంటులు మురిగిపోయినవంటే, వెనుకబడిన జాతులపట్ల ఎంత నిర్లక్ష్యవైఖరి ప్రదర్శింపబడుచున్నదీ స్పష్టమగుచున్నది.

ఈ సత్యాన్ని గుర్తించి, వెనుకబడిన జాతులవారంతా గ్రామ తాలూకా సంఘాలు ఏర్పరచి సుసంఘటితులు గావలసిన అవసరమెంతేని కలదని విజ్ఞప్తిచేస్తున్నారు.

శరత్ రచనావిధానం

[2 పేజీ తరువాయి]

పతితులను, ప్రాకృతజనులను చిత్రించుటలో సిద్ధహస్తుడు. బుద్ధిజీవులను చిత్రించుటలో ఆయన విఫలుడైనట్లుతోస్తుంది. కమల, శివనాథ్, ప్రభృతులచరిత్ర మనకుకన్పించదు. దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తే ఇందుకుకూడా కారణం కన్పడుతుంది. ఆ బుద్ధిజీవులపాత్రల్లో మానసిక సంఘర్షణవుండదు. సంఘర్షణలేనిపాత్రలు మన మనస్సులలో నిలవవు. అవి పేలవంగా వుంటవి. అనుకంపమైన పాత్రసృష్టే శరత్ వైశిష్ట్యం.

ఆశ్చర్యాల్లోకల్లా ఆశ్చర్యకరమైనది ఈ ప్రపంచం. అంతకంటే ఆశ్చర్యకరమైనది మానవునిమనస్సు. శరత్సాహిత్యంలో మనకు కనపడేది విచిత్రకరుల మానవునిమనస్సు ఎట్లా సంచరిస్తుందో అదే.

ఆయన ప్రతిభంతా మనకు కనపడేది పరస్పరవిరోధశక్తుల చిత్రణలో, ఈ మానసిక సంఘర్షణ ఆయన శ్రేష్ఠమైన నవలలన్నిటా వున్నది. మనుష్యుల మనస్తత్వాన్ని సహజంగా చిత్రించటమే శరత్ విశిష్టత.

మానవుని అంతర్గతస్థితి మథించి, షేక్స్పియరు అపూర్వంగా నాటకరచనచేసి అమరకీర్తిగాంచినట్లే, శరత్ బాబు నవలా రచనలందట్లే అమరకీర్తిగాంచెను.

ఆయన నవలలు నాటకసన్నిభ నవలలు. ఆయన ఏమీచెప్పడు. పాత్రల ద్వారానే చెప్పేస్తాడు. అట్లా చెప్పటకు అవకాశములేని ఘట్టాలలోనే ఆయన కొద్దిగా [illegible] కలిగించుకొంటాడు. అందులో కవిత్వంకన్నా కారుణ్యం ప్రముఖంగానే భాసిస్తాడు.

పాత్రలవ్యక్తిత్వం ప్రస్ఫుటం కావాలంటే, వారి ప్రకృతి ననుసరించి సంభాషణలు వ్రాయవలసివుంటుంది. ఇంతేగాక, శ్రీ పురుషులు ఏ పరిస్థితిలో ఎట్లా మాట్లాడుతారో, అట్లా సంభాషణవుండాలి. అప్పుడా సంభాషణ సహజంగానూ, సజీవంగానూవుంటుంది. ఆ సంభాషణలోని మాటలు తీక్ష్ణములుగాక, సరసమై [illegible] ప్రదంగావుండాలి. సుందరమైన సంభాషణలు వ్రాయుటలో శరత్ శక్తివంతుడు. పాత్ర చిత్రణలోనూ, సంభాషణలోనూ, భారతదేశ నవలారచయితల్లో శరత్కు సాటిలేరుమేటి. నాటకరచనలోని సంభాషణాచాతుర్యం ఆయన నిర్వహిస్తాడు. He was a novelist with the genicous of a dramatist.

ఆయన రచనలన్నీ మనలను ఆకర్షించటానికి సంభాషణా చాతుర్యమొక కారణం. ఆయన రచనలన్నిటా అధికవ్యాప్తి గాంచినది దేవదాసు. అందుకు కారణం అందుల్లో ముఖ్యఘట్టాల్లో నాయికా నాయకుల తీక్ష్ణమైన వ్యంగ్యోక్తుల ప్రభావమే. సావిత్రి సతీశులు, కిరణ్మయి ఉపేంద్రులు, కిరణ్మయి సతీశులు, కిరణ్మయి దివాకరులు, కమలా అజితులు, భారతీ సవ్యసాచులు, చేసిన సంభాషణలు వ్యంగ్యార్థకమై, నాటకసరణిని నడచినవి.

కిరణ్మయి భారతి కమల సంభాషణలలో అతిచతురులు. వీరు నిర్జీవమైనదర్శాన్ని, నిశ్చలమైన సాంప్రదాయాలను, వ్యక్తిస్వాతంత్ర్య [illegible] కాలాన్ని, ఖండిస్తూ, పలికిన పలుకులు పాఠకులహృదయాల్లో ప్రతిధ్వనిస్తవి.

శ్రీకాంత రచన ఎట్లా విశిష్టమైనదో, దానిలో ప్రముఖ పాత్రలైన రాజ్యలక్ష్మీ శ్రీకాంతల సంభాషణకూడా అట్టి విశిష్టమైనదే. వారిమాటల్లో శాంతత, క్రోధం, మాధుర్యమూ, ఉట్టిపడుతూవుంటుంది. వారి సంభాషణలలోకూడా వ్యంగ్య ముంటుంది. దానిలో వాడివేడివుండదు. అది మన రామలింగారెడ్డిగారి వ్యంగ్యమంటిది. నొప్పించకుండా నవ్వించుటకు దాని మూలసూత్రము.

శరత్ నవలల్లో ముఖ్యమైన మాటలు. మాటలుకావవి వాడిబాణాలు. వారివ్యంగ్యోక్తులతి తీక్ష్ణమైనవి. సంభాషణలద్వారా కథ నడిపిస్తూ, పాత్రల మనోభావాలను కళ్ళకుకట్టినట్టు చిత్రించటం శరత్ కే చెల్లుతుంది.

భగ్నహృదయులను ప్రేయసులను, దుఃఖితులైన స్త్రీలను, ప్రవంచిత పురుషులను, ధూర్తవృద్ధులను, సంకుచిత హృదయులను భార్యలను, ప్రేమామృతం కురిపించే మాతృమూర్తులను, భక్తిప్రపత్తులుగల సోదరీమణులను, లోభులను తల్లిదండ్రులను, విప్లవకారిణులను, తిరుగుబోతులను, సరసులను, సౌమ్యులను, సాధువులను, సన్యాసులను, ఆచారవాదులను, త్రాగుబోతులను, నిరాశావాదులను, శరత్సృష్టిలో గాంచగలం. ఆ ఆ పరబ్రహ్మ వారి సంభాషణలను పాత్రోచిత రీతిని నైపుణ్యంగా నడిపాడు.

ఆయన నవలల్లో సంఘర్షణా సమయాలు, ప్రభావపూర్ణ దృశ్యాలు, నాటకధోరణిలో [illegible]. ఇటువంటిటా ఆయన అధిక సంయమనంతో, సాహసంగా, సూత్రరూపంగా, చిత్రించాడు. వీటివల్ల పాత్రలను స్పష్టంగా ప్రదర్శింప గలిగాడు.

పాత్రచిత్రణ, మానసిక సంఘర్షణ, సంభాషణద్వారాకేగాక, కార్యకలాపాల వ్యాఖ్యానంగా చిత్రించుట [illegible] ఆయనకు ఆయనే సాటి. పాత్రోపాసనలో ఇది ఉత్తమపద్ధతి. ఎందుకంటే పాత్ర ఒకటిచెప్పి మరొకటి చేయవచ్చును. కార్యకలాపాలవల్ల పాత్రల స్వభావము స్పష్టపడును.

శరత్ వాస్తవికవాదేగాని, ఆయన వాస్తవికతలో శాంతిఆదర్శమున్నది. ఆదర్శోన్ముఖమైన వాస్తవికవాది. అందుచేత ఆయనకొక మహోన్నతమైన సందేశాన్నిచ్చాడు.

స్త్రీలకు స్వయంవ్యక్తిత్వాన్ని ఏ విధంగా సాధించాలన్నది ఒకటి. నేటి పురుషులు స్త్రీలపై, మానవత్వంపై, తమఆధిపత్యాలను ఎట్లా మార్చుకోవాలనేది మరొకటి.

ఇదమిత్థంగా యిమార్గాన నడవాలని ఆయన చెప్పడు. కాని ఆయన పాత్రలద్వారా మనకు అభిప్రాయము కలగజేస్తాడు.

ఆయన రచనలన్నింటా, పరిణయభావ విలాసంతో పాఠకులను తృప్తిపరుస్తున్నా, ఉత్తమసుఖానికి తోడ్పడలేదు. పరిణయపరిధిలోకూడా ఆయన ఒక విశిష్టతను విశ్వాసంగా ప్రదర్శించాడు. అది సంఘవిరుద్ధమైనదే కాని కాదనలేము.

[illegible] అనేకులు భావించారు. [illegible] ఆయన [illegible] కలిగించలేదు. ఆయన స్త్రీపాత్రలన్నిటా మానవతను ఆస్పృశ్యతంగా ప్రచారంచేశాడు. శరత్సాహిత్యమంతా మానవకళ్యాణానికై చేసిన ఒక అనవద్య అపూర్వకృతి.

శరత్ నవలల్లో కథకంటే పాత్రకు ఎక్కువగా ప్రాధాన్యమిచ్చినా, కొన్నినవలలు కథకు ప్రాధాన్యమిచ్చినవి లేకపోలేదు. 'దత్త' 'గృహదహనం' 'పంతులుగారు' 'వైకుంఠని' 'పల్లెవాసం', ఈ నవలల్లో వస్తువుకే ప్రాధాన్యత ఇచ్చాడు. వీటి రచనాపద్ధతి, జీవితచరిత్ర మాదిరిగా సాగింది. ఉదాహరణార్థం దత్తలోని కథ విజయుతాత దగ్గరనుండే చెప్పబడినది.

చిన్ననవలలు కవితామయంగా ఉంటవి. ఇవన్నీ ఒకేకథను ప్రధానంగా పెట్టుకొని, వ్రాసినవే. ఆయన నవలల్లో అరక్షణీయ, పరిణీత మొదలగు చిన్ననవలలు, అధికంగా హృదయాన్ని ఆకట్టుకొనునని అనేకులంటారు.

శరత్ ఇంగ్లీషుమాదిరిగా కూడా నవలారచన చేశాడు. వాటిలో రెండు కథలుంటవి. రెండు కథలు నడుపుటలో ఆయన అద్వితీయ ప్రతిభావంతుడు. సంవిధానంలో ఆయన ఏమీ కృత్రిమ పద్ధతి అవలంభించడు. అవి సహజంగానే కలసిపోతవి.

చరిత్రహీన్ లో విరుద్ధ ప్రకృతులుగల ఇద్దరి నాయికల చరిత్ర చెప్పబడినది.

షోడశిలో రెండుకథలున్నవి. ప్రధానకథ షోడశి జీవానందుల కథ. గౌణకథ నిర్మల హైమవతీల సంబంధమైనది.

బాపనపిల్లలో ప్రధానకథ అరుణా సంధ్యలకు సంబంధించినది. రెండవది గోలోక చటర్జీది.

పల్లీసమాజ్ లో పల్లీసమాజపతనం, పల్లీయుల దురవస్థ, రమేశ్ గ్రామోద్ధరణేగాక, రమా రమేశులకు సంబంధించిన మరొక ఉపకథ కలదు

ఇట్లాగే పథేర్ దాబీలో రెండు కథలున్నవి. భారతి అపూర్వబాబుల పరిచయము, ప్రణయము ఒకకథ. రెండవదానిలో పథేర్ దాబీ సమితి స్థాపన దాని కార్యకలాపాలు.

శేషప్రశ్నలో శివనాథ కమల వివాహ సంబంధమైన కథ ఒకటి, అజిత్ మనోరమల వివాహసంబంధమైనవి మరొకటి.

—తరువాయి 11 పేజీలో

జనవాణి

ఈ శీర్షికక్రింద వివిధ సమస్యలనుగూర్చి పాఠకులు చర్చించవచ్చు. తమ తమ అభిప్రాయాలను స్వేచ్ఛగా వెలిబుచ్చవచ్చు. వ్యక్తిగత దూషణలకుమాత్రం యిది వేదిక కాదు. —సం. జ. రై.

"కవికోకిల" దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారు అడవిరెడ్డిగారి శిష్యరికంజేశారా?

ఈమధ్య పి. సి. రెడ్డి, పి. జె. కె. రెడ్డి గార్లిలెంద్రి అడివిరెడ్డిగారి అస్తమయాన్ని గురించి పత్రికా ప్రకటనలో "కవికోకిల" దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారు తన 18 వ యేట కవిత్వముచెప్పుడానికి కృషిసాగిస్తున్నప్పుడు శ్రీ అడివిరెడ్డిగారివద్ద శిష్యరికం చేస్తుండేవారు అని వ్రాసిన అభూతకల్పనను చదివినప్పుడు ఆశ్చర్యము, ఆవేదన కలిగినది.

1930 వ సంవత్సరమునుండి, పరిచయ భాగ్యం నాకులభించినది. నావంటి కవితా సాధకులకు ప్రోత్సాహకరంగా, తన కవితా ప్రారంభదినాల అనుభవాలెన్నో చెప్పేవారు. కాని, ఒక్కనాడు అడివిరెడ్డిగారి శిష్యరికం గురించి వారినియుండలేదు.

ఈమధ్య కవికోకిల జీవితం వ్రాయుటకు ఆయన మిత్రులు, పరిచితులు, బంధువుల వద్ద నుండి వారి జీవితవిషయ సేకరణ జరిగింది. ఆయనకు కవిమిత్రులకు జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు సంపాదించితిమి. డైరీకూడా లభించింది. అందెక్కడా యీ అడివిరెడ్డిగారిపేరు కనిపించదు.

1948 ఆగస్టులో "అరుణరేఖ" ప్రథమ సాహిత్యసంచికలో కవికోకిల జీవితం ఆనాటికి నాకు తెలిసినమటుకు స్పష్టంగా ప్రకటించాను. అడివిరెడ్డిగారి కుమారులకు పంపితిని. దీనబంధు కార్యాలయంలో అడివిరెడ్డిగారిని చూచితిని. సాహిత్యప్రసంగములో కవికోకిల కవితా ప్రస్తావనలోగాని అడివిరెడ్డిగారూ యీ విషయమనలేదు.

కవికోకిల తనఖండకావ్య సంపుటిలో తన ప్రథమ కవిత్వాన్ని ప్రచురిస్తూ, ముందు వ్రాసిన 'విన్నపము'లో "1915 వ సంవత్సరాంతమున నాయందు కవిత్వమంకురించినది. 1916 నుండి 1917 వరకూ నా కవితాభ్యాస కాలము. ఆ సంవత్సరములోనే ఆరు కావ్యములు వ్రాసినాను. అవి యున్నియు వ్రాతప్రతులందే కుదురుటకు వ్రాయబడు పుస్తకములవలె నున్నవనియు ప్రకటనార్హములు కావనియు మూటకట్టి మూలపెట్టితిని. ఎవరైనను పద్యములు బాగున్నవే యున్నవి అని చెప్పినప్పుడు వారు మోమోటముతో చెప్పుచున్నారని భావించితి" నన్నారు.

ఈ పద్యములు బాగుగానే యున్నవన్న "ఎవరైనను" అడివిరెడ్డిగారు కూడా ఒకరై యుండరేమో? రామిరెడ్డి 1917వ సంవత్సరాంతమున కవిత్వ మంకురించినట్లు వ్రాసినారు. 1895 నవంబరు వారి జననము. కవిత్వ ప్రారంభమునాటికి ఆయనకు యిరువదేండ్లు. యిక 18వ యేట అడివిరెడ్డిగారి శిష్యరిక మెంతనిజము? రామిరెడ్డిగారున్న పెమ్మారెడ్డిపాలెంలో అడవిరెడ్డిగారు బంధువులున్నారు. ఆ రాకపోకలలో రామిరెడ్డి పరిచయము లభించినని అని వ్రాసుకొనియుంటే చాలునే.

కవికోకిల కృతఘ్నుడుకాదు. మాతృమూర్తి తెలుగని ఆరోగ్యమని ఆయనను తలచి శివానంద కరుగుచుదు. మహోపాధ్యాయ మహాబ్రహ్మశ్రీ శర్మగారు ఆయన పద్యములు విని ఆనందించి ప్రోత్సాహకరంగా పలికారు. చెప్ప విషయమాయన చేతికలో చెప్పుచున్నారు. కడకు తన పుస్తకాలకు ప్రూఫులుదిద్దిన మిత్రులకు కృతజ్ఞత తెలిపినారు. అటువంటి సహృదయుడు తనకు కవిత్వము చెప్పిన గురువును మరచిపోతారా? పోనీ యీ క్రిందిపద్యాలు అడివిరెడ్డిగారు చదువలేదా? చదివియుండిన తన శిష్యుని నిర్లక్ష్యాన్ని ఎవరివద్దా చెప్పలోకుండేవారా?

1917లో వ్రాసిన నవికజనానంద కావ్యంలో, "ఒక్కరి కృతులేదు కవికోక్కని చేనియు కాంచలేదు పేరెక్కిన పండితాభ్యుదిదమిద్ధ మటంచొక కావ్యమేనియుం నిక్కము చెప్పలేద"న్నారు. "వనలితనైన నానివితె...తోటమాలి వానిదిక్కుగొని వన్యరమణీ మణుల్కై సహజసిద్ధతిణె" అని కృషీవలుడు కావ్యంలో చెప్పినారు.

ఆ ప్రతిభామూర్తికి, ఆ స్వయంభావుకునికి యీనాటికొక గురువా?

నాకు అడివిరెడ్డిగారియందు గౌరవమున్నది. కాని అసత్యాన్ని ఖండించడం నా విధిగా భావించాను. సాహిత్యాభిలాషులైన పెద్దలందరి విధమునిగూడా మనవి చేయుచున్నాను.

8-2-56 — నారపరెడ్డి రామిరెడ్డి

శరత్ రచనా విధానం

(10వ పేజీ తరువాయి)

ఆవేశమూ, విస్పష్ట చిత్రణగల ఒక అద్భుత శైలిని ఆయన అవలంభించాడు. ప్రతి పదంలోనూ, ఆ అనుకరించేవారుడు అత్యంత సహజత్వంకోసం అధికకృషి చేశాడు.

ఆయన రచనలన్నిటా పాఠకుల ఊహకు కొంత విడిచిపెట్టుట మరొక విశేషము. అందువల్లకూడా ఆయన మనకు ఆత్మీయుడగుచున్నాడు. మనం అంతర్ముఖులగుచున్నాం.

రచనా పాటవమేకాదు, రచనా సంయమము ఉండాలని ఆయనన్నాడు. అంటే ఏది వ్యక్తీకరించాలో అది వ్యక్తీకరించకనే వ్యక్తీకరించుట ఆయన కళావిశిష్టత. (Art conceals in art) కళాగోపనమే కళ.

శిల్పం బయటనుండి లోపలకు పోతుంది. రసం లోపలనుండి బైటకు ఉబుకుతుంది. ఈ రెంటికీన్నీ అవినాభావ సంబంధముంటుంది. అందుచేతనే ఆయన రచనలన్నీ రసభరితములు.

రస పరిపోషణమున శరచ్చంద్రుడు సిద్ధహస్తుడు. ఆదిలో ఆరంభింపబడిన రసమునకు విచ్ఛిత్తి కలగకుండా తుదివరకు దానిని నిపుణముగ పోషించుటలో ఆయన అందెవేసిన చెయ్యి. కరుణరసమును కడుకేర్పుతో పోషించిన గిచయితలరుదు. శరచ్చంద్రుడు ఇందులో కడు ప్రసిద్ధుడు.

ఆయన రసోత్పత్తి ఒక విశిష్టమార్గ మవలంబించినది. ఆయన హాస్యరసము సంతోషాంతము కాదు. ఆయన వ్యంగ్యం, అపహాస్యం మనహృదయాల్లో గ్రుచ్చుకొని, ఆయన సమగ్రంగా వారసత్వ నిలబడేటట్టు చేస్తుంది.

ఆయన కరుణరసము విషాదాంతము కాదు. అది మనోహరమై, సౌన్దర్యమును కలిగించి, ఆయన పాత్రలఎడల సానుభూతి కలిగిస్తుంది.

ఆయన పతితులను, కుసులను, వెలివేయకొంచేరాలేదు. ఆ న్యాయ మెక్కడవున్నంటే ఆయన అక్కడ ధర్మాన్ని చెప్తాడు. ఆయన కోపాగ్ని దయ, భర్గం కలం, ఆయన దండయాత్ర అన్యాయ అత్యాచారాలమీద.

మానవుడు సర్వశ్రేష్టుడనే మతమే దీనికి పునాది. ఇదే పాఠకులహృదయాలను కరిగించి రంజింపజేసి, వారిమన్ననలను బడయుటకు మూలకారణంకూడా.

శరత్ విశిష్ట నవలాకీర్తి, స్త్రీలపట్ల వసుదర్శనములో గాంచగలం. ఆయన నవలల్లోని నాయికలధికంగా రూపవతులే. అయినా వారి రూపవర్ణన దీర్ఘంగా వుండదు. ఒకటి రెండు మాటల్లో సహజవర్ణన సరళంగా చేస్తాడు. అయినప్పటికీ అది పాఠకుని హృదయంలో శాశ్వతంగా నిలిచిపోతుంది. అన్న దాదీద వర్ణన- "విపురుకప్పైన నిప్పు అనుకోవచ్చు. యుగయుగాంతరాలనుండి చేస్తున్న ఘోర తపస్సు పూర్తిచేసుకొని ఇప్పుడే వచ్చిందేమో!"

ప్యారీబాయి వర్ణన ఇంతకంటె అధిక సంగ్రహమైనది. "కాయిలీ నల్లనిదుక్క, కోకిల స్వరం. సంగీతంలో విద్య."

ఆయన కల్పన భావజగత్తుకు సంబంధించినది కాదు—అనుభవ జన్యమైనది.

సకల జనులదుఃఖాన్ని సానుభూతితో పరిశీలించి, దుఃఖ విమోచనానికై, మానవ కళ్యాణానికై ఆయన ప్రయత్నించాడు. మానవ సుఖదుఃఖాలలో ఆయన సమస్త జనుల బాధ స్వీయబాధగా భావించాడు. ఆయన రచనల్లోని ఆత్మీయత, అన్యులరచనల్లో లేదు.

శరత్ రచనల్లో అపారకరుణ, గొప్ప మాధుర్యమున్నది. శరత్ రచన అనగా సంగ్రహము, సరళము, రసభరితము. ఆయన రచన సహజంగా హృదయంలో ప్రవేశించును. ఆయన అతిసరళమైనభాషలో మన వేదనను మధురాతి మధురంగానూ, గంభీరంగానూ చిత్రించాడు.

"యుద్ధాలను, ఎదురున్నవాటిని మాటిగా చెప్పగలను. కవిత్వము ఎలా అల్లగలను" అంటాడు. అసలు శిల్పమంటేఅదే. అందుచేత ఆయన రచనలన్నీ సజీవరచనలు.

ముగింపులో ముఖ్యమైనది:- శరత్ రచనారీతిలో మరొక ముఖ్యమైన విషయం కథ ముగించేపద్ధతి. ఆ ముగింపు రచనకు ముగింపు అయినా, కథావస్తువుకూ, పాత్రలకూ ముగింపుకాదు. శరత్ రచన ముగించినా కథముగియదు. ఈ అసంపూర్తిలోనే ఒక విధమైన సంపూర్తినిచేకూర్చి వదిలివేస్తారు. ఆ కథలోని పాత్రలనుబట్టి, పరిస్థితినిబట్టి ఏ విధంగా అసలు ఆ కథావస్తువు ముగిసివుంటుందో, చదువరులకు వదులుతాడు. ఇల్లా వదులుటతో కథముగియక అంటిపెట్టుకొని, మెదలుతూవుంటుంది.

అట్లాగే ఆయనపాత్రలు మనలనువిడవు. అవి అమరపాత్రలు.

శరత్ పాత్రలవలె శరచ్చంద్రుడుకూడా మనకు అంతుదొరకడు. ఒకప్పుడు హైందవ స్త్రీల గొప్పదనాన్ని ఉగ్గడించును. మరొకప్పుడు మనసంఘంలో స్త్రీనై పుట్టుటమే శాపమనును. ఏ సందర్భములో ఏదిచెప్పినా అది అద్భుతంగానే కన్పిస్తుంది. ఆయన శిల్పానికి అశ్చర్య చకితులమై పోవలసిందే.

ప్రపంచాన్ని సానుభూతితో చూడనేర్చుకొన్న తరువాత ఆయన రచనల్లో ఎంతవేదనవున్నదో, ఆనందమున్నదో, అప్పుడర్థమగును.

శరత్ను గురించి ఒక్కవాక్యములో చెప్పవలసివస్తే ఆయన గొప్పశిల్పి, ప్రవక్త. ఇవే ఆయనరచనా రహస్యములు, ఆయనరచనల అగ్రస్థానానికి కారణములు.

ఆయనరచనా విధానాన్నిగురించి చెప్పవలసివస్తే ఇలా అనవచ్చును. ఆయనపద్ధతి అసాధారణమైనది. అద్వితీయమైనది, సర్వాంగసుందరమైనది.

అన్ని శుభకార్యాలకు
అవసరాలకు

సిల్కు
మిల్లు
చేనేత

అన్ని వస్త్రాలకు
నిలయము

రాయపరపు జగన్నాధం
గ్రీకా ప్యాలెస్
(ఆంధ్రాబ్యాంకు ఎదుట)
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

నారసింహ లేహ్యం

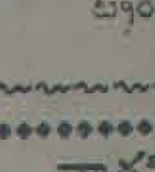

బంగారముతో చేయబడి, మేహము, నీరసము, నిస్సత్తువ, శుక్లనష్టము, అతిమూత్రమును హరించి బలమును వీర్యవృద్ధిని కలిగించును.
20 తు॥ డబ్బీ రు. 3-4-0 లు, పోస్టేజి రు. 0-15-0 లు, మా క్యాటలాగును చూడుడి.
పి. సి. ఏ. అండ్ కో.,
ఆయుర్వేదసమాజం- పెరిదేపి- నెల్లూరుజిల్లా

స్థాపితము 1920 సంవత్సరము
కుష్ఠు - బొల్లి
సమస్త చర్మ వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స
కేటలాగు, సలహా, ఉచితము.
రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిష్టర్డు)
H. O. గోపాలపురం—తూర్పుగోదావరిజిల్లా
బ్రాంచి: కాపువీధి - నెల్లూరు

శ్రీ వనదేవి మూలికాఫార్మసీ
చీమకుర్తిపోస్టు — ఒంగోలు తా॥
అజీర్ణభైరవి:- పిల్లల సకల రోగములు రూపుమాపి - బరువు, బలమును, పుష్టి -తుష్టి కలుగజేయును
మకాం: ప్రతినెల 1, 2 తేదీలు నెల్లూరు, 5, 6 తేదీలు మద్రాసు.
వారితరుఫులకు - మరేదియాను గ్యారంటీ

అందాన్ని — ఆనందాన్ని
రెంటిని యివ్వగలది

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి సన్సు
నగల వర్తకులు
చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

ట్రాట్స్కీని పొగిడింది, టిటోను నెత్తినేసుకుని పూరేగింది,
నెహ్రూను ఫాసిస్టు అన్నది, ఇప్పుడదంతా తప్పిదమనేది

స్వంతఆలోచనలేని కమ్యూనిస్టులే!

— మాస్కో మహాసభలో స్టాలిన్ పై యుద్ధం! —

రష్యన్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ మహాసభలో - స్టాలిన్ పై యుద్ధం ప్రకటించారు. ఇరువదేండ్లుగా రష్యను తప్పుమార్గాలలో నడిపించాడని, చరిత్రను వక్రీకరించేని, నిరంకుశుడుగా పరిపాలించాడని, స్వపరిపూజకు పాల్పడి పూరి కొల్పి-పార్టీలో ప్రజాస్వామ్యమును నాశనం చేశాడనే ఆరోపణలు బహిరంగంగానే వెల్లడించారు.

స్టాలిన్ చనిపోయ్యేనుండు 19వ రష్యన్ కమ్యూనిస్టు మహాసభజరిగింది. అందులో స్టాలిన్ జరిపుచ్చిన విషయాలను ఈ నాయకులలో ఒక్కరూ కాదనలేదు. అతడు బ్రతికి వుండగా పార్టీ పేరుతో సాగించిన కిరాతక చర్యలను అమలుజరిపిన నాయకులే ఇప్పుడు

ప్రాయాలనే వ్రాస్తున్నా

** క్రిటిక్ **

స్టాలిన్ ను నిందిస్తున్నారు. యీ వింత పరిణామం వెనుకనున్న కథఏమిటి? అని అంతా ఆశ్చర్యంతో ఆలోచిస్తున్నారు. పాపం భారత కమ్యూనిస్టులకు ఈ పట్టీ మరో అవమానకరమైన పరిస్థితి కలిగిస్తుంది. ఇరువది సంవత్సరాలుగా స్టాలిన్ వ్రాసిన గ్రంథాలన్నీ — అదిపనిగా ఇంగ్లీషులో అమ్మి — అంతకన్నా ఘనుడు లేడని అతడి బొమ్మలనువీధుల్లో వూరేగించిరి. ఇప్పుడిక ఆ పుస్తకాలేగాకుండా, స్టాలిన్ బొమ్మలను కూడా గోడలనుండి తీసివేయిస్తేగాని నిజమైన కమ్యూనిస్టులు అనిపించుకోలేరు. ఎందుకంటే స్వతహాగా వారికి స్వంతమనసులు లేవాయె. వున్నా మాస్కో మంత్రాలతో మెప్పుపొరిపోయి. అందుకనిగదా బ్రాస్టు తిరుగుడు పువ్వులా — మాస్కో సూర్యుడు ఎటుతిరిగితే అట్లాతిరగడం వారి కార్యక్రమమయిపోయి. ఇరవది సంవత్సరాలు పూరెత్తులలో కరుడుకట్టిన స్టాలినిజంను వదిలించడం ఇప్పటి కార్యక్రమం. పాపం వారిలోవారు చింతపడుతుంటారు. ఇంతభాగ్యకలి ఏమిటా అని తమనుతాము నిందించుకుంటారు. అయితే ఏం — అంతాకలిసి మాస్కోమంత్రమొక్కటే — పాపపరిహారమయిందని భావించుకుంటారు. మెరిసేవరకే. సైనికుని మనస్తత్వమునకు బలిఅయిపోయిన యీ కమ్యూనిస్టులకు సొంత ఆలోచనలు రావుగదా! పై అధికారి ఎవరిపై తుపాకికాల్చమంటే వారిపై పేల్చడమే వారి పని అయినట్లు — ట్రాట్స్కీని పొగిడింది, టిటోను నెత్తినవేసుకవూరేగింది, నెహ్రూను ఫాసిస్టుఅనింది — ఇప్పుడదంతా తప్పిదమనేది వారే.

ఇంతకూ స్టాలిన్ [illegible] ఏమిటి [illegible] కమ్యూనిస్టుపార్టీని [illegible] కమ్యూ [illegible] ప్రజాస్వామ్య [illegible]

జరిగింది? అసలే అసలువిషయం. నేడు ఇన్ని విషయాలు మాట్లాడే క్రుశ్చేవ్ యూక్రేనియన్ పార్టీ కార్యదర్శిగా స్టాలిన్ను మెప్పించే చర్యలకు పనిగట్టాడే అతడిసంగతేమిటి? కమ్యూనిస్టు పార్టీ రష్యలో ఏకపక్ష నియంతృత్వమును కాదనగలదా? ప్రజల పేరుతో - సోషలిజం పేరుతో ప్రభుత్వమును స్వాధీనంచేసుకొన్న కమ్యూనిస్టులు ఒకరోనొకరు ఏకచక్రంగా ఏలుతున్న విషయం లోకం అర్థంచేసుకొన్నది. రెండవ ప్రపంచయుద్ధానికిముందు కమ్యూనిజం అంటే — శ్రామిక ప్రజ విముక్తి సిద్ధాంతం అని భ్రమించారు. కాని మాస్కో కుట్ర కేసుల పేరుతో స్వదేశీయ నాయకుల చంపివేసి, వరుసన అన్ని అధికారములు పార్టీ స్వాధీనంచేసుకొని, మొత్తం ప్రభుత్వమే ఒక పెట్టుబడిదారు అయిపోయి, ప్రజలను ప్రభుత్వానికి బానిసలుచేసి వేసిన విషయం బయటపడింది. కోట్లకొలది ధనం వెచ్చించి ప్రచారంచేసినా, సత్యం కృష్ణమే సీ బయటపడి సాగింది.

కమ్యూనిస్టుపార్టీలో అధికారం కొరకు, ముఠాపెత్తనం కొరకు అంతర్గత కుమ్ములాటలు సాగడం, అధికారంలోవున్నవారు ఇతరులను ద్రోహులక్రింద చంపివేయడం, ఒకరినొకరు చంపివేయడమే గాని సమస్యలు పరిష్కరించకపోవడమే కమ్యూనిజంక్రింద తేలిపోయింది. స్టాలిన్ చనిపోయినప్పుడు వియాన్నా పత్రిక ఒక కథ వ్రాసింది. స్టాలిన్ చనిపోయిన తరువాతగాని, అతడికి నాలుగురోజుల జబ్బుచేసి చనిపోయినాడనే విషయం లోకానికి తెలియదు. నాస్తిలను నాయకులగోలను దాచడం, జబ్బులాంటి మామూలు విషయంకూడా రహస్యం అనడం, ప్రముఖులు చనిపోయిన నాలుగైదు సంవత్సరాలకు, ఎవరినో ఒకరిని పేర వదిలించుకొనడం-అ చనిపోయిన వారిని చంపింది యితడేనని తేలిందని చంపివేయడం రష్యలో సర్వసామాన్యం. గోర్కీ, జదనోవ్, కిరోవ్ల మరణం విషయంలో ఇట్లాటి విషయాలే బయటపడ్డాయి.

స్టాలిన్ను పొలిట్ బ్యూరోలో ఒకవర్గం చంపివేశారని, ఆ విషయం స్టాలిన్ కు ముఖ్యమైన బెరియాకు తెలియగానే, వ్యవహారం చెడుతుందని, అతడినీ చంపివేశారని, వియన్నా పత్రిక వ్రాసింది. యీ సంగతి నిజానిజాలు-ఇప్పుడు స్టాలినిజంపై యుద్ధం ప్రకటించిన క్రుశ్చేవ్ వర్గం అధికారంలో వున్నంతవరకూ బయటపడక పోవచ్చు. కాని కమ్యూనిస్టుపార్టీలో, అందులోనూ రష్యా పార్టీలో ఎప్పుడు, ఎవరు ద్రోహి అయిపోతాడో, ప్రభుత్వం ప్రకటించేవంతవరకు, ఎవరికీ తెలియదు. ఇప్పటికి యున్నవిన్నాం. ఇక ఎన్ని వినవున్నామో భవిష్యత్తుకు వదులుదాము. ఏ రాజకీయ పార్టీలోనయినా-సరే, నియంతృత్వం ప్రధానం అయితే మిగిలేది-పరస్పర నిందలు, హత్యలు. వీటిని తప్పని సైన్యమే — ప్రపంచంచేత నమ్మించను తీవ్ర ప్రచారం. ఏమయితేనేం ఇప్పుడు-స్టాలిన్-ఇక లేని శాస్త్రమునకు రాదుగదా!

★ మనదేశం ★

[1 పేజీ తరువాయి]

రాష్ట్రాలు కలిసి ఏకరాష్ట్రంగా ఏర్పడ్డానికి సమ్మతించడం బుద్ధిమాంద్యమే కాని అది బలవంతపు బ్రహ్మచర్యంగా వుండకూడదు. ఈ విధంగానే దక్షిణాపథంలోను ఇతర ప్రాంతాల్లోను ద్విభాషా రాష్ట్రాలను ఏర్పరచాలని పలువురు సూచిస్తున్నారు. కాంగ్రెసు కార్యదర్శి శ్రీ మాధవన్ నాయర్ కేరళ-కర్నాటక రాష్ట్రాలను కలిపివేయడానికి గల అవకాశాలను పరిశీలించడానికి బెంగుళూరువచ్చి అక్కడ మైసూరు నాయకులను సంప్రదింపులుజరిపిన అనంతరం, దక్షిణాదిలో ప్రస్తుతం పెద్దరాష్ట్రాల నిర్మాణం వుండదని సూచనగా చెప్పారు. పంజాబు విషయంలో అకాలీలు కాంగ్రెసు నాయకుల మధ్య సంప్రదింపులు సుఖాంతంగా ముగియకపోవడం విచారకరమే అయినా తిరుగా రాజీపరిష్కారానికి అవకాశం లేకపోలేదు. బహుభాషా రాష్ట్రాల నిర్మాణం పరిపాలన సమస్యలను పరిష్కరింప కలిగవచ్చునుగాని, ప్రాంతీయ సమస్యలను నివారింపలేకపోవచ్చు. కాంగ్రెసు అధిష్టానవర్గం తొందరలో ఉత్సాహంలోపడి కొట్టుకొని పోకుండా, పెద్దరాష్ట్రాల నిర్మాణానికి పరిస్థితులు అనుకూలం అయ్యేంతవరకు వేచి, ముందు రాష్ట్రాలను భాషాప్రయుక్తంగా విభజించి ప్రాంతీయ మండలాలను ఏర్పాటు చేయడమే సముచిత విధానం కాగలదు.

ఆంధ్ర శాసనసభలో ఆచార్య వినోబాజీ వుపన్యాసం

భూదాన మహాత్ముడు ఆచార్య వినోబాజీ మార్చి 11, 12 తేదీలలో ఆంధ్రశాసనసభలో వుపన్యసిస్తారట.

టెండరు నోటీసు

నెల్లూరు తా॥ మైపాడు గ్రామంలో వేంచేసి యుండు శ్రీ పరిపన్న విశ్వేశ్వర స్వామివారి దేవాలయం గర్భగుడినిర్మాణ మరమ్మతు. యిస్టిమేటు మొత్తం రు. 2300/-లు. సదరు పనికిగా సీల్డుటెండర్లు 15-3-1956 తేది సా॥ 4 గంటలలోగా దేవస్థానం ట్రస్టీగారికి చేరునట్లు పంపుకోవలెను. టెండరుతోకూడా రు. 100/-లు క్యాషు డిపాజిట్టు కట్టవలెను. యిస్టిమేటు ఇతర వివరములు చూడగోరువారు దేవస్థానం ఆఫీసులో పనిచేయు కాలములో చూచుకోవచ్చును. టెండర్లు ట్రస్టీగారివల్ల 15-3-56 తేది సా॥ 5 గం॥కు తెరువబడును.

—జి. రామచంద్రారెడ్డి - ట్రస్టీ.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S 790 of 40. E. A. 428 of 55.

పొన్నపల్లి రామాదిరెడ్డి —D. H.

పల్లపరెడ్డి సుబ్రహ్మణ్యంరెడ్డి —J. D.

యీ నెంబరున కోర్టువారు నిర్ణయించిన పర్యాయహాట మొత్తం రూ. 1000/-లు తగ్గించి రూ. 300/-లు అని నిర్ణయించి చరల యిస్తిహారు వేలంవేయవలెనని కోరుచుగా పిటీషన్ దాఖలు చేసినందున ప్రతివాదికి నోటీసుకుగాను 8-3-56 తేదికి వాయిదా వేసివున్నారు. సదరు తేదీన పగలు 10 గంటలకు నీవు హాజరైనీ ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలసినది.

—కె. కోదండరామయ్య—వాదిఅడ్వకేటు.

రాజాం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O R. No 4 of 1956.

మజ్జి అన్నపూర్ణ ... —పిటీషనరు.

NIL. —రెస్పాండెంట్లు.

యీ నెంబరు పిటీషనరు తండ్రి లేటు రాములుకు యీ నెంబరు పిటీషనరే ముఖ్యవారసు అనిన్నీ పిటీషనరు తండ్రి వగైరాలకు గల్లీపిల్లి కిన్నవగైరాలవల్ల రావలసిన సైకం వసూలు చేసుకొనుటకు యీ పిటీషనరుకు శక్సెషన్ సర్టిఫికేటు దయచేయుంచకోరి పై నెంబరు పిటీషన్ దాఖలుచేసినందున చనిపోయిన లేటు రాములుకు పిటీషనరు కన్నగారికు తెవరైనా వున్నయెడల వారు 14-3-1956 తేదిన పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టువారియెదుట హాజరై మనవిచేసుకోవలయును.

—కె. పార్థసారధి - పిటీషనరుఅడ్వకేటు

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి పక్షవాత నివారణౌషధం
మా "భువనేశ్వరి" గుళికలు (రిజిష్టర్డు) పక్షవాతం, రుద్రివాతం, నరువు, తిమ్మిరి నామి త్యారిలో గ్యారంటీగ కుదుర్చును. మా ఫోటో ట్రేడ్ మార్కు గల ఔషధము మాత్రమే వాడుము. వ్యాధి వివరములు తెలుపుడు — యింతకుమించినది ప్రపంచంలో లేదు.
ఒకవారమునకు ఔషధము రూ. 7-0-0 లు. ప్యాకింగుపోస్టేజి వేరు.
'ఆయుర్వేద కేసరి' — 'వైద్యవిశారద' 'కవిరాజ్' కాకర్ల వెంకటప్పయ్య,
పక్షవాతిస్పెషలిష్టు (రిజిష్టర్డు) ఆయుర్వేద ప్రాక్టీషనరు - 222, కాకర్లవారివీధి - నెల్లూరు

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (రిజిష్టర్డు)
పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్లీను వ్యాధులను నివారించును.
డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్
19, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మదరాసు - 4. ఫోన్ నెం. 71354 రు.
బ్రాంచి: 7, పాతంగపాణిగోవిల తూర్పువీధి - కుంభకోణము.
అన్ని మందుల షాపులలోను దొరకును

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Power Press, 170 Thipparajuvari St. Nellore